

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DÖRGİ

YIL : 6

SAYI : 61

OCAK 1967

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Kalkınmada eğitim ve standard ...	3
A.B.D. Standardlar Enstitüsü ...	4-5
Portreler ...	7
TSE'den haberler ...	8-11
TSE salonlarında ...	12-13
Kalorifer donanımında kullanılan kama sürgülü kırdoğum yaşı vanalar standarı ...	14-15
Ev tipi elektrikli vantilatörler standarı ...	16-17
Romanya Devlet Standardları Bürosu ...	19
Standard dünyasından haberler ...	21
Endüstride kayıpların önlenmesi ...	23
Gerçek ...	25
Kanada'da standardlara uygunluğun kontrolü ...	26-27
Summary of contents ...	29-32

BU AYIN İÇİNDEN

Standardların teknik öğretim ile ilgisi bilinen bir husustur. Ay içinde Millî Eğitim Bakanlığı bir genelge yayınlamış ve bu konuda, TS. 88 ile ilgili olarak bazı tavsiyelerde bulunmuştur. Başyazarımız Faruk A. Sünter de başyazısında bu konuyu incelemiştir bulunuyor. Önümüzdeki günlerde, teknik öğretimi çok yakından ilgilendiren bazı standardların da aynı şekilde Millî Eğitim topluluğuna tavsiye edileceği öğrenilmiştir.

Bu sayımızda yeni bir şekilde teşkilatlanarak USASI adını alan Amerika Standard Kurumu hakkında geniş bir tanıtma yazısı bulacaksınız.

Kanada'da, standardlara uygunluk konusunda çeviri bir yazısı da bu sayımızda yayınıyoruz.

Bu sayımızda verilen önemli bir haber TSE'de Elektronik Hazırlık Grubu kurulmasına ilişkindir. Böylece, önemli bir konuda da ileri bir adım atılmıştır.

Ay içinde toplanan Teknik Kurul 16 yeni standardı kabul etmiştir.

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİİNE MÜRACAATINIZ
VEYA
MERKEZİMİZDEKİ

471130
471131-471132

NUMARALARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

KİSMET

Standard — 4

KALKINMADA EĞİTİM VE STANDARD

Faruk A. SÜNTER

Hangi alanda olursa, gelişme ve kalkınmayı amaç tutan her programda mutlaka eğitime de yer vermek zorunluğunu vardır. Toplumda yer alan herkes yüklendiği görevi, bugününe gerektirdiği bilimsel şartlara uygun olarak yapacak yeterlige erişmiş olmalıdır; yoksa hayatını iyi kazanamaz, «bir lokma, bir hırka» ya razi olmak durumumuna düşer, hatta belki de hiç iş bulamaz.

Hızlı bir tempo ile ilerleyen bugünkü dünyamızda ferdler için olduğu kadar, toplumlar, memleketler için de durum farksızdır. Bir ucu «ay» a varan ileri araştırmaya dayanan uygarlıkta, tam kalkınmış memleketlerin yanında güven ve refah içinde ayakta durabilmek için bütün gücüyle çalışmak, kemerleri sıkmak, onların metodlarıyla kalkınmaya gayret etmek ve hele en önemlisi tənbelliği ve yerli yersiz bilgiçlik taslamayı bırakmak gerektir.

Memleketimiz uzun duraklama devresinden Cumhuriyetle beraber kurtularak bu gerçekleri anlamış ve zaman zaman hızlanan bir kalkınma havasına girmiştir.

Birinci Kalkınma Plâni devresini tamamladığımız ve İkinci Beş Yıllık Plân'a geçme çabalarına başladığımız bu son devrede ise, artık kalkınmayı artan bir hızla amaç tuttuğumuz açık olarak görülmektedir.

Su kadar ki, meydana getirilen programları aksatmadan yürütebilmek için, artık herkesin bütün gücü ile işine sarılması ve her dalda sorumluluk yüklenenlerin memleketimizin şimdide kadar dokunulmamış bütün imkânlarını harekete geçirmeleri gerektiğini bir an için bile gözden uzak tutmamaları şarttır.

Gerçekten, memleketimiz, kalkınmayı sağlayacak elemanların her birinde büyük potansiyele sahiptir: İnsan gücü, yer altı, yer üstü zenginliklerin çok az kısmı memleket ekonomisi yararına harekete geçirilmiş bulunmaktadır. Plânlar, bu hareketi sağlamayı amaç tutmakla beraber, uygulamada yer yer anlaşmazlıklar yüzünden bu alanda aksaklıklara rastlanmaktadır ve bu da pratikte beklenen hızlı gelişmeyi yavaşlatmaktadır.

Sonunda, her şeyi nihayet insan kafası ve insan gücü başaracağına göre, en önemli gayretin, bu alanda toplanması ve bu gücün her seviyesini eğiterek arzulanın amaca ulaşılması, ilk ele alınacak ve çözümlenecek problem olarak belirlemektedir.

Gerçekten, plâncıdan uygulayıcıya, mühendisten işçiye, tarım uzmanından çiftçiye ve köylüye kadar, bütün insan gücünü ekonomik

ve sosyal kalkınmamızın isterleri seviyesinde bilgiye kavuşturduğumuz gün, kalkınma probleminin büyük kısmını halletmiş olacağımıza inanıyoruz.

Memleket iş gücü kadrosunu tüm olarak bu bilgi seviyesine ulaştırdığımız gün, artık her alandaki plânlar ve uygulamaları saat gibi işler ve özlenen hız duraklamasız elde olunur.

Kalkınmanın ana amacı, üretimi memleket kaynaklarının imkânlarını son haddine kadar harekete geçirerek artırmak olduğuna göre, burada sonucun ölçülmesi millî gelirin kabil olan en yüksek seviyeye çıkarılması anlamına gelmektedir. Bu da elde edilecek değerle ortaya konulacağına göre, üretilen malların en yüksek bir gelir sağlayacak üstün vasıfta olmaları gerekdir.

Üstün vasif denilince, akla ilk çare olarak Standard'ın geldiği artık herkesin teslim ettiği bir gerçekdir. Şu halde, yukarıdanberi belirttiğimiz eğitim lüzumunun standard konusunda da bütün genişliği ile ele alınması kaçınılmaz bir zorunluk olmaktadır.

Türk Standardları Enstitüsü, bu ihtiyacı kurulduğundanberi hissetmekte ve her fırsattha bu alanda çalışmaktadır. Kurslar, Seminerler, Yayınlar yaparak girişi bu çabaların faydalı olmakla beraber yeterli olmadığını da müdriftir.

Bu düşünceyledir ki, TSE, bu alandaki bilgilerin memleket yararına isleyebilmesi için, konuyu ihtiyaç seviyelerinde olarak bütün memlekete mal etmek gereğine inanmaktadır. Ve bunun da ilk adının ilk okuldan başlayarak körpe dimağlarda yer edinmesini ve sonra derce derece istihsal sahalarına seviyeleri ölçü sünde aktarılmasını amaç tutmaktadır. Bu yolda her önüne gelen fırsatı da değerlendirme çabasında olan Enstitü, Ocak ayında gelişen olaylardan dolayı büyük bir memnunluk içindedir.

Teknik Öğretim Müsteşarı Ocak ayında valiliklere bir genelge göndermiştir. Bu genelge, orta dereceli Teknik Öğretim Okullarının ders programlarına ve öğretim alanına, standartı da bundan böyle resmi bir konu olarak sokmaktadır. STANDARD'ın 58. sayısının başyazısında ileri sürdüğümüz dileğin, Millî Eğitim Bakanlığınınca bu kadar kısa bir zamanda değerlendirmeye başlanmış olusunu büyük bir sevinçle karşıyor ve bu anlayışın diğer öğretim dallarını da biran evvel kapsamasıni gönülden arzuluyoruz.

ÇEŞİTLİ VEÇHELERİ İLE

A.B.D. STANDARDLAR ENSTİTÜSÜ

«AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE MİLLİ STANDARDLAŞTIRMA FAALİYETLERİ 48 YIL GİBİ OLDUKÇA UZUN BİR SÜRE BAŞARI İLE YÜRÜTMÜŞ BULUNAN AMERİKAN STANDARDLARI BİRLİĞİ (ASA), OKURLARIMIZIN DA HATIRLAYACAKLARI GİBİ, GEÇTİĞİMİZ YILIN AGUSTOS SONLARINDA BÜNYE DEĞİŞİKLİĞİNE UĞRAMış VE YERİNİ, AYNI GÖREVİ YAPMAK ÜZERE, A.B.D. STANDARDLAR ENSTİTÜSÜ (USASI) ADI ALTINDA YENİ BİR KURULUŞA TERKETMİŞTİR. AŞAĞIDA, ISO ÜYESİ OLARAK YENİ FAALİYETE GEÇMİŞ BULUNAN USASI'YI ÇEŞİTLİ VEÇHELERİYLE TANITMAYA ÇALIŞACAĞIZ.

Bu yazında, yeni kurulmuş bulunan A.B.D. Standardlar Enstitüsü (USASI), millî standardlaştırma programını uygularken işbirliği halinde bulunduğu şirketler, ticaret çevreleri, teknik ve meslekî kuruluşlar, hükümet ve tüketici ile olan yakın ilişkileri yönünden ayrı ayrı inceleneciktir.

SİRKEİTLER :

Herhangi bir şirket, USASI bünyesinde sesini, «Üye Şirketler Konseyi» aracılığı ile etkilî bir şekilde duyurabilir. Bu Konsey'in, Enstitü Yönetim Kurulu'nu, genel politika, prosedür ve plânlama yönlerinden uyarma yetkisi vardır.

Diğer taraftan Enstitü, Konsey aracılığı ile, şirketlerin milletlerarası standardlaştırma açısından ihtiyaçlarını ve diğer problemlerini de çözümlemektedir. Çoğunlukla, standard uygulamalarında yanlışlığa düşen ve bu yüzden telâfisi çok zor kayıplara uğrayan işletmeler, USASI'nın standardlaştırma konusundaki pratik endüstri tecrübelerin yayma ve bir çeşit bilgi alış-veriş sağlama servisinden geniş ölçüde yararlanmaktadır.

Bir işletme, eğer tüketici mal ve hizmetlerine ait standardlarla ilgileniyorsa, o zaman Üye Şirketler Konseyi yerine «Tüketici Konseyi» ne üye olmak suretiyle USASI'nın hizmetlerinden yararlanabilir.

Üye Şirketler Konseyi'ne üye olabilme hakkı, sadece özel sektör firmalarına ait değildir. Bakanlıklar ve diğer hükümet ajansları da bu Konsey'e üye olabilmek için USASI Yönetim Kurulu'na başvurabilirler.

Bunlardan başka, Enstitü, şirketler için bir takım kolaylıklar sağlayıp bazı sistemleri de geliştirmek-

tedir. Bunların USASI için aynı zamanda bir sorumluluk niteliğinde olduğunu da belirtmek gerekir. Bu sorumluluğun bir kısmını da endüstri üzerine aldığı takdirde, yeni millî standardlaştırma programının başarıya ulaşmaması için hiçbir sebep kalmaz. Endüstrinin paylaşıceği sorumluluğun, Üye Şirketler Konseyi aracılığı ile USASI'ya para yardımında bulunma şeklinde olacağı şüphesizdir.

TİCARET BİRLİKLERİ, TEKNİK VE MESLEKİ KURULUŞLAR :

Üye Şirketler Konseyi, endüstriyel standardlaştırma problemleri için doğrudan doğruya başveracıkları yollardan sadece bir taneşidir. Kendi özel alanlarında faaliyet gösteren teknik, meslekî ve bilimsel kuruluşlarla ticari birlüklerde millî standardlaştırma çalışmalarına katkıda bulunabilirler. Bu gibi kuruluşlar, kendi komiteleri veya Enstitü prosedürü içinde faaliyette bulunan millî komitelerdeki temsilcileri sayesinde, standard tasarıları hazırlayarak bunların Amerikan Standardı adı altında Enstitü tarafından kabul edilmelerini isteyebilirler. Ticaret birlükleri ile teknik ve meslekî kuruluşlar, aynı zamanda Enstitü Yönetim Kurulu'na temsilci göndermek suretiyle yönetimde doğrudan doğruya katılırlar. «Üye Kuruluşlar Konseyi» adını verebileceğimiz ve yukarıda adını saydığımız kuruluşların temsilcilerinden meydana gelen Konsey'in başkanı otomatik olarak Yönetim Kurulu Üyesidir ve Konsey ayrıca Yönetim Kurulu'na 16 üye daha gönderir.

Amerikan Standardlarının hazırlanma usulleri, isimlerinin tesbiti ve kabülü gibi işlemler, Üye Kuruluşlar Konseyi'nin sorumlulukları arasındadır. Ayrıca Konsey,

endüstri, hükümet ve tüketicinin aktüel standard isteklerini yerine getirmek gibi, Enstitü'ye verilmiş olan görevin başarılı bir şekilde yapılabilmesi gibi çok ağır bir sorumluluğu da taşımaktadır.

TÜKETİCİ :

A.B.D. Standardlar Enstitüsü, Amerikan tüketicisini standardlaşdırma bakımından tatmin edebilmek için bünyesinde özel bir konseye yer vermiştir. «Tüketici Konseyi» adı verilen bu organ, aşağıda sayacağımız görevleri yerine getirir :

- 1) Standardlaşdırma programının uygulanması sırasında, Enstitü'ye tüketicinin çıkarları yönünden tavsiyelerde bulunmak,
- 2) Yönetim Kurulu'nun, tüketiciyi ilgilendiren konularda tesisit edeceği plan, politika ve usullerde kılavuzluk yapmak,
- 3) Tüketici mal ve hizmetleri konusundaki standardlar hakkında Enstitü ile, kamu oyu, hükümet ve endüstri arasındaki irtibati sağlamak,
- 4) Enstitü'nün faaliyetleri hakkında tüketici kitlesini uyarmak, tüketiciyi, kendisini ilgilendiren standardlardan haberdar etmek,
- 5) Tüketici mal ve hizmetlerinin standardlaştırılması ve tüketicinin ihtiyaçları konusunda etüt ve araştırmalar yapmak,
- 6) Üye Kuruluşlar Konseyi'nin sorumluluklarını yerine getirilmesinde, tüketici yönünden yardımcı olmak.

Tüketici Konseyi de, Yönetim Kurulu'na üye göndermek suretiyle Enstitü'nün yönetimine katılır. Standardlar aracılığı ile tüketici ile temas emek, ilişkiler kurmak ve her türlü hizmet ifa etmek imkânları, Enstitü'nün bütün üyelerine (Ticaret birlükleri, şirketler, tek-

nik ve meslekî kuruluşlar, bakanlıklar ve diğer hükümet ajansları gibi) açıktır. Üyeler, Tüketicî Konseyi'nde temsil edilebilirler. Konsey'de temsil edilen diğer Enstitü içi ve dışı organlar şunlardır : Üye Kuruluşlar Konseyi, Şirket Üyeleri Konseyi, Yönetim Kurulu, Tüketicî Konseyi'nin İcra Komitesi ve Federal Hükümetin icra organı.

Ayrıca Millî Standardlar Bürosu (NBS) Direktörü de Konsey Üyeliği için davet edilir.

HÜKÜMET :

Bilindiği gibi hükümetler, çeşitli mal ve hizmetlerin genellikle en büyük alıcıları ve kullanıcıları durumundadırlar. Bu bakımdan standardlarla da çok yakından ilgili oldukları muhakkaktır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde de gerek federal, gerekse federe ve mahalli hükümetler, uzun yillardan beri endüstri ve diğer standardlaştırma gruplarının faaliyetlerine yabancı kalmamışlardır; hattâ zaman zaman bu faaliyetler içinde önemli yerler almışlardır.

Eski millî standard kurumu olan ASA ile resmi sektör kuruluşları arasında gerçekleştirilen yakın işbirliği, bugün USASI bünyesinde daha da pekiştirilmiş bulunmaktadır. Nitelik, eskiden Federal Hükümetin ASA'ya bağlı Konseyerde rey hakkı ve Yönetim Kurulu'nda temsil edilme yetkisi yokken, şimdî her çeşit birleşik devletler ve federe devletler hükümet organları ile bölgesel otoriteler, USASI Üye Kuruluşlar Konseyine üye olabilirler veya temsilci gönderebilirler. Federal hükümet departmanları ve ajansları aynı zamanda diğer iki Konsey'e üye olabilmek için de Yönetim Kurulu'na başvurabilirler. Bütün bunlara ilâve olarak, Üye Kuruluşlar Konseyi'nin Yönetim Kuruluna seçtiği 16 üyenin en çok 4'ü de yine Hükümet tarafından tesbit edilir. Ayrıca NBS Direktörü, arzuladığı takdirde Yönetim Kurulu Üyesi olabilir.

ASA VE YENİ ENSTİTÜ :

Lâğvedilmiş bulunan ASA yerine Amerika Birleşik Devletleri Standardlar Enstitüsü'nün kurulmuş bulunması, bazı problemlerin ve bunlara ilişkin soruların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bunların en başında eskiden ASA'ya üye olan şirketlerin ve birliklerin yeni

düzen içindeki durumları gelmektedir. USASI, eski ASA üyelerini, otomatik olarak kendi üyesi farz ve kabul etmiştir. Ayrıca, ASA tarafından kabul edilerek «millî» niteliğini kazanmış olan standardlar da bugün yine Amerikan Standardı olarak USASI tarafından benimsenmiştir. Böylelikle, birçok endüstriyel için hayatı bir önem taşıyan 2800 adet standard uygulama alanında bırakılmış olmaktadır.

ASA, arkasında hayli geniş bir personel kadrosu ve çeşitli hazırlık safhalarında 500'e yakın standart tasarıtı bırakmıştır. Bu miras, yeni Enstitü tarafından aynen benimsenmiş ve dinamik bir görüntü içindeki standardlaştırma faaliyetlerinin aksamadan devamı sağlanmıştır. Seçimle iş başına gelmiş olan kimseler de, henüz zamanı kesin bir şekilde tesbit edilmemiş bulunan ve USASI tarafından düzenlenecek olan yeni seçimlere kadar iş başında kalacaklardır.

Acaba neden Amerikan Standardları Birliği (ASA) lâğvedildi ve yerine, aynı görevi ifa edecek yeni bir Enstitü kurulmasına ihtiyaç duyuldu?

Dergimiz okurlarının, 1966 yılında yayınlanan 52. sayımızda, ASA eski Direktörü Roger A. Gay tarafından yazılmış bulunan incelemelerden de hatırlayacakları gibi, ASA Yönetim Kurulu'na bağlı Plânlama Komitesi ile Dr. Francis L. LaQue başkanlığındaki Özel Komitenin yapmış oldukları incelemelerin sonuçlarını belirten raporlar, Amerika Birleşik Devletleri'nde standardlaştırma faaliyetlerinin daha koordine bir şekilde yürütülmesini sağlayacak çabaların harcanmasını ve tedbirlerin alınmasını tavsiye etmişlerdi.

1965'te yayınlanan LaQue Raporunda aynen şu ifadeler yer alıyor du :

«Amerika Birleşik Devletleri'nde millî ölçüde uygulanan 13.675 standartın sadece 2.300'ü (yani % 16,8'i) Amerikan Standardları Birliği usullerine göre hazırlanarak Amerikan Standardı adını alabilmiştir.

Endüstri ve hükümet çevrelerinin yeter destegini göremeyen ASA, memleket ölçüsünde standardlaştırma faaliyetlerinin koordinasyonu, boş harcanan kaynakların azaltılması ölçüde tasarrufu, bizatîhi stan-

dard yapma, ABD'ni milletlerarası standardlaşdırma çevrelerindeweeneye temsil etme v.s. gibi ağır sorumlulukları ifade eden görevlerini etkili bir şekilde yapamamaktadır.

Araştırmalarımız, ihtiyarî standardlar konusunda da ihtiyâclara gereği gibi cevap verilemediğini, bu konudaki çalışmaların yetersiz bulunduğu ortaya koymuştur.»

ASA Plânlama Komitesi ve LaQue raporlarının işaret ettikleri diğer eksikler, tüketici mal ve hizmetlerine ilişkin standardlar, milletlerarası standardlaşdırma faaliyetlerine katılma, ihtiyarî standardların hazırlanmasında Federal Hükümetin payı gibi meselelerdi.

İşte yeni Enstitü bu ihtiyaçları karşılamak amacıyla kurulmuş bulunmaktadır. Kuruluş yapısı da, görevini gereği gibi yerine getirebileceği inancını vermektedir.

Yeni statü, endüstri, ticaret, teknik, bilimsel ve meslekî çevrelerin Enstitü faaliyetlerinde daha geniş ölçüde temsil edilmeleri imkânını sağlamaktadır. Bir taraftan resmi sektörün, diğer taraftan tüketici halk kitlelerinin çıkarları da daha etkili bir şekilde gözetilebilme imkânlarına sahiptir. Çeşitli çıkar grupları arasındaki dengeli irtibatı, yukarıda muhtelif vesilelerle sözünü ettigimiz Konsey'lerin yapıları sağlamıştır.

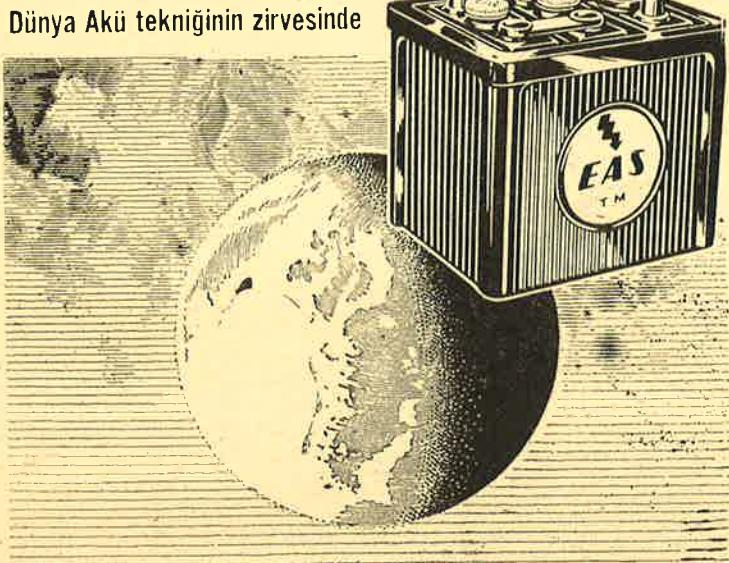
Bu çıkarlar, aynı zamanda Enstitü'nün Yönetim Kurulu'nda da temsil edilmektedir. Bir Tüketicî Konseyi'nin meydana getirilmiş bulunmasıyla, eskiden bir eksiklik olarak kendini hissettiren bir husus, yan tüketici kitlesinin standardlar yardımıcılığı ile korunaması, önlenmiş olmaktadır. Amerika Birleşik Devletlerinin, milletlerarası standardlaşdırma alanında gereği gibi temsil edilebilmesi ise, Üye Kuruluşlar Konseyi'nin geliştirmekte olduğu yeni programlar sayesinde sağlanmış olacaktır.

Sonuç olarak şunları söylemek gerekir: Amerika Birleşik Devletleri'nde yeni bir millî standard kurumu doğmuştur. Her standard kurumu gibi USASI da, büyüp gelişebilmek için ilgili bütün çevrelerin, Hükümetin, özel sektör kuruluşlarının, bilimsel kuruluşların yardım ve destegine muhtaçtır. Standardlaşdırma çalışmalarında başarının ilk ve en esaslı unsuru, bu destegin sağlanmasıdır.

EAS **TUDOR**

Dünya Akü teknünün zirvesinde

Akümülatörlerini yapmak için mutlaka : Üstün teknigue, ilme ve tecrübe ihtiyaçları vardır. Sizi yanıtlayabilecek her türlü taklitlerinden sakınmanız manfaatinizi sağlar

EAS - TUDOR

Akıleri İngiliz OLDHAM ve İSVEÇ - TUDOR firmalarının patentleri ile imal edilmekte olup üstün bilgi, ve çok ileri teknünün eseridir.

EAS - TUDOR

Akıleri % 100 Türk sermaye ve emeğiinin mahsüllüdür
HAKIKİ DRY CHARGE YALNIZ EAS DA BULUNUR

KİME SORARSANIZ SORUN

HERKES SİZE YİNE

EAS
DİYECEKTİR

AKÜ İMALAT ÇEŞİTLERİMİZ:

STARTER Her kapasitede 1 yıl garanti
TRAKSİYONER Kaldırıçalar için 3 yıl garanti
STASYONER Telefon ve sabit testisler için
5 yıl garanti

EAS EBONİT VE AKÜMÜLATÖR SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ Yakacık - Kartal Tel : 53 36 53 - 53 36 54

REKLAM CÜLK

Standard — 5

Standard Dünyasından

PORTRELER

Muhittin SÖYLEMEZOĞLU

1922 yılında İstanbul'da doğmuştur. Orta öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra İ. Ü. Fen Fakültesine girmiştir ve 1946'da Kimya Yüksek Mühendisliği bölümünü bitirerek Askerî Fab. Genel Md. liğine bağlı Mamak Gaz Maske Fabrikasında görev almıştır. Bu fabrikada, önce askerî mühendis olarak 5 yıl, daha sonra da M.K.E.K. bünyesinde olmak üzere 1962 yılına kadar çeşitli işletme kademelerinde hizmet gören Söylemezoğlu, son 4 yılında da Fabrika Müdürlüğü görevini ifa etmiştir. 1962'den bu yana ise M.K.E.K.'nda Marketing Koordinatörlüğü yapmaktadır.

Söylemezoğlu, teknik ve idarî sahalarındaki uzun çalışma hayatı içinde standardlaşmanın önemine de yürekten inanmış ve 1959'dan beri Türk Standardları Enstitüsünün standard yapma çalışmaları içinde yer almıştır. Teknik Komite Raportörü olarak hazırlamış olduğu standardlar arasında «TS 39 Hazır Yağlı Boya», «TS 144 Sıvı Sikatif», «TS 145 Sülügen», «TS 149 Demir ve Çelik Parçalarının Koruyucu Kaplamaları» ve «TS 150 Keten Yağı ve Keten Beziri» de bulunmaktadır. Halen, «Sıcak Daldırma Çinko Kaplama» tasarısı üzerinde çalışmaktadır.

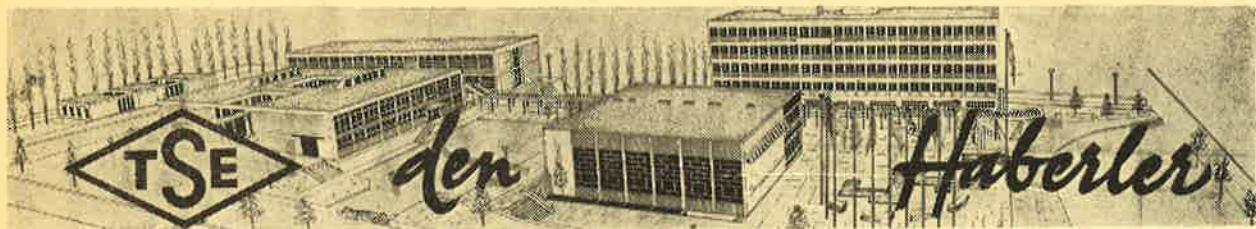

Halük BAŞARAN

1924 yılında Denizli'de doğmuştur. Lise öğrenimini İzmir'de bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesine girmiştir ve 1946 yılında Ziraat Yüksek Mühendisi olmuştur. Askerlik hizmetinden sonra Tarım Bakanlığının İzmir ve Aydın teşkilâtında çalışmıştır ve 1952 yılında Bakanlık Merkez Teşkilâtına atanmıştır. 1953-1956 yılları arasında Birleşik Amerika'da yaşı meye ve sebze marketing'i üzerinde öğrenim yapmıştır.

Memlekete dönüşünde Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü merkez teşkilâtında kurulan Ziraat Marketing Şubesi Müdürlüğünü 1964 yılına kadar tedbir etmiştir. Bu arada İngiltere ve Hollanda'da yaşı meye sebze marketing'i konusunda tetkiklerde bulunmuştur. 1964 yılında İhracatı Geliştirme Etüd Merkezine atanın Başaran halen burada Tarım Seksiyonu Müşavir Yardımcılığı görevini ifa etmektedir.

H. Başaran, Türk Standardları Enstitüsünün çalışmalarına 1956'da katılmıştır. Ziraat Hazırlık Grubunda kabul edilmiş bulunan bir çok meye ve sebze standardının hazırlıklarında ve mecburi olarak yürürlüğe giren standardların uygulanmasında filen çalışmıştır ve çalışmaktadır.

Gn. Kur. II. BAŞKANI TSE'yi ZİYARET ETTİ

Genel Kurmay II. Başkanı Refik Tulga, beraberinde Genel Kurmay İstihkâm Dairesi Başkanı Tümgeneral Muzaffer Toygar, İstihkâm Dairesinden Y. Müh. Albay Cudi Meriç, Y. Müh. Binbaşı Özcan Bozdağ, İstihkâm Yarbayı Turgut Demirtaş ve NATO Entrastrüktür Dairesi İnşaat Şb. Müdürü Y. Müh. Sami Alper'den kurulu bir heyete beraber 19.1.1967 günü Türk Standardları Enstitüsü'nü ziyaret etmişler ve TSE Tesisi ile Lâboratuvarlarını gezerek ilgilerden bilgi almışlardır.

Fotoğraflarda Heyeti TSE Başkanı F. A. Sünter ile birlikte simultane tercüme tesisi konferans salonunda ve Sayın Tulga ile Toygar Elektrik Lâboratuvarında teste tabi tutulan kablolar hakkında izahat alırlarken görüyorsunuz.

TSE'de Elektronik Hazırlık Grubu Kuruluyor

Birinci 5 Yıllık Kalkınma Plânnının 1966 yılı uygulama programında TSE'ye elektronik cihazlarla ilgili Türk Standardlarını hazırlama görevinin verilmiş bulunduğu okurlarımızca hatırlanacaktır. (Bk.. Standard Sayı 50, Sayfa 13) Programda ayrıca elektronik standardlarının hazırlanması çalışmalarında TSE'nin Millî Savunma, Sanayi Bakanlıklar ve PTT Genel Müdürlüğü ile işbirliği yapması derpiş ediliyordu.

Konunun önemini ve hacmini gözönünde bulunduran TSE Yönetim Kurulu, 1967 Genel Kurulunun tasvibi alınmak kaydıyla ve Yönetim Kurulu üyelerinden Prof. Halil Gürmen'in Başkanlığında bir «Elektronik Hazırlık Grubu» kur-

rulmasını kararlaştırmıştır. Bilindiği gib TSE'nin halen faaliyette bulunan 10 Hazırlık Grubu vardır.

Diğer taraftan, 24.1.1967 günü bu konu ile ilgili olarak TSE Merkezinde bir toplantı düzenlenmiş ve TSE ilgililerinin yanı sıra Millî Savunma Bakanlığı İkmâl ve Koordinasyon Dairesi, Genel Kurmay Başkanlığı Plân ve Prensipler Dairesi adına ARGE Başkanlığı, Sanayi Bakanlığı, PTT Genel Müdürlüğü ve Sanayi Odaları adına T. Odalar Birliği'nden gelen temsilciler, elektronik standardlarının hazırlanmasına başlanmadan önce, bazı prensip meseleleri üzerinde görüşmüştür ve bir öncelik sırasının tesbiti hususunda bazı hazırlık çalışmaları yapmışlardır.

İranlı RCD Bursiyeri Memleketine Döndü

«Kalkınma için Bölgesel İşbirliği (RCD)» programı çerçevesinde Hükümetimizin vermiş olduğu burstan yararlanarak yurdumuzu gelen ve Türk Standardları Enstitüsü'nün yönetiminde 3 ay süre ile «Ambalaj ve Standardizasyon» konusunda incelemeler yapan İranlı Ziraat Mühendisi Ezatollah Kohanim, 21 Ocak günü memleketine dönmüştür.

Türkiye'de bulunduğu üç aylık süre içinde İstanbul ve Marmara Bölgesi, İzmir ve Ege Bölgesi, Mersin ve Akdeniz Bölgesi ile Karadeniz Bölgesinde yaş ve kuru meyva ve sebzelerimizin ambalaj, ihracat ve standartizasyon uygulamalarını yerinde inceleme ve öğrenme fırsatını bulmuş olan Kohanim, son 10 gününü Türk Standardları Enstitüsü'nde geçirmiş ve Türk Standardlarının hazırlanması, kontrol mevzuatı, lâboratuvar çalışmaları, uluslararası standartizasyon faaliyetleri konularında çalışmıştır.

Türk Standardları Eğitim Sistemimiz içinde gerekli yerini alıyor

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI, İLGİLİ TÜRK
STANDARDLARINA TEKNİK ÖĞRETİM PROGRAMLARI
İÇERİSİNDE YER VERİLMESİSİ İSTEDİ

Öğrendiğimize göre, Millî Eğitim Bakanlığı, ilgili Türk Standardlarına, orta dereceli erkek teknik öğretim okullarının ders programlarında yer vermeyi kararlaştırmış ve bu vesile ile 28.XI.1966 tarih ve 1430 sayılı Tebliğler Dergisi'nde gerekli tavsiyeler yer almıştır.

Bu arada, aynı konu ile ilgili olarak Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığında bir de genelge yayınlanmış ve genelgede, diğer standardların yanı sıra TS 88 Teknik

Resim Standardının üzerinde önemle durularak bu standardın derhal temini cihetine gidilmesi bildirilmiştir. Genelge'nin tam metnini aşağıda bulacaksınız.

Türk Standardlarının, memleket ekonomisine getireceği faydalıların teknik eğitim ve öğretimde gözönünde bulundurulmaları ile artacağı muhakkaktır. Bu bakımından Millî Eğitim Bakanlığında konunun köklü bir şekilde ele alınmış olması büyük memnuniyet yaratmıştır.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Erkek Teknik Öğretim
Genel Müdürlüğü
Subesi: Öğretim
Sayı : 324

KONU: Türk Standardları Hk.

Ankara, 21 Ocak 1967

Türk Standardlar Enstitüsü tarafından hazırlanıp yayımlanmış bulunan TS 88 Teknik Resim Standardı makina yapımında kullanılan teknik resimlerin tarif, kapsam, sınıflandırma ve özelliklerini ihtiya etmektedir.

Memleketimiz makina endüstrisine ve iş hayatına orta dereceli Erkek Teknik Öğretim Okullarında yetişirilmekte olan çeşitli meslek dallarındaki elemanların, Teknik Resim Dersi Öğretiminde, aynı esaslarla göre yetişirilmelerini temin etmek maksadıyla hazırlanan Türk Standardlarının uygulanması lüzumlu ve faydalı görülmüştür.

Bu maksatla:

1 — 1966 — 1967 öğretim yılı başında gönderilen 3 yıla göre hazırlanmış olan öğretim programlarının meslek derslerine ait haftalık ders dağıtım (Genel Bilgi Dersleri ders dağıtım cetveli haric) cetvelerinin altına, «Bu programların uygulanmasında Türk Standardları Enstitüsünde hazırlanan ilgili Türk Standardları gözönünde bulundurulacaktır.» ifadesi bir kâğıt üzerinde yazılarak yapıştırılacaktır.

2 — Enstitülerimizde (TS 88) Türk Standardından faydalınamak üzere aşağıda gösterilen adresten 22 lira karşılığında temin edilecek ve okul kitaplığına konulacaktır.

3 — Türk Standardları Enstitüsünde hazırlanıp Bakanlar Kuruluńca mecburi yürürlüğe konulan Türk Standardları 10461 sayıdan itibaren Resmi Gazete'de yayımlanmaya başlamıştır.

Resmi Gazetelerin sözü edilen sayıdan itibaren temin edilmesi ve yayımların takibini sağlamak üzere de Resmi Gazete'ye her okulun abone olması faydalı görülmüştür.

4 — Meslek bölümlerine göre hazırlanan Türk Standardları katologundan bir adet ilişkîte gönderilmistir.

İhtiyaç duyulacak Standardlar bu katologdan seçilerek temin edilecektir.

5 — Tamim alınır alınmaz yapılacak öğretmenler toplantılarında Türk Standardlarının, derslerde uygulanması üzerinde önemle durulması hususu açıklanacaktır. Bu bakımından TS 88 Türk Standardının derhal temini cihetine gidilecektir.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin iliniz dahilindeki orta dereceli Erkek Teknik Öğretim Okulları Müdürlüklerine duyurulmasının teminini rica ederim.

ADRES :
Türk Standardları Enstitüsü
Necatibey Caddesi
Yenisehir/ANKARA

(İmza)
Millî Eğitim Bakanı Namına
Akif TUNCER
Meslekî ve Teknik Öğretim
Müsteşar Muavini

RESMÎ GAZETE'DEN STANDARD HABERLERİ

9 Ocak 1967 tarihli ve 12499 sayılı Resmî Gazete'de Ticaret Bakanlığının bir tebliği yayınlanmıştır. Bu tebliğin metni şudur :

«İstanbul, Samsun, Trabzon, İzmir, Mersin, İskenderun merkezlerine ilâveten Gaziantep'te kurufasulye, nohut ve mercimek Kontrol Merkezi olarak kabul edilmişdir.

— TS. 34 «Turunciller» standardında bazı değişiklikler yapılmasını öngören 9.1.1967 tarihli ve 6/7551 sayılı kararname 25.1.1967 tarihli ve 12510 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. Yayımlanma tarihinden 15 gün sonra yürürlüğe girecek olan değişiklikler sunlardır :

1) 2. Piyasaya arz maddesi sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir :

«Mandalin grubunda ekstra meyvelerin standard ambalaj mecburiyeti yoktur.»

2) 4.3 maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir :

«Turuncgil meyvelerini muhtevi ambalajların gemilere yüklemeye ve gemilerden boşaltma işlerinde palet ve konvoyör kullanılır.»

3) 4.4 maddesi sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir :

«Ayaklı üstü açık ambalajlarda istif yüksekliği serbesttir.»

4) Standarda aşağıdaki maddede eklenmiştir :

«4.6 Turuncgil meyvelerde sap silme kesilmiş olmalıdır.»

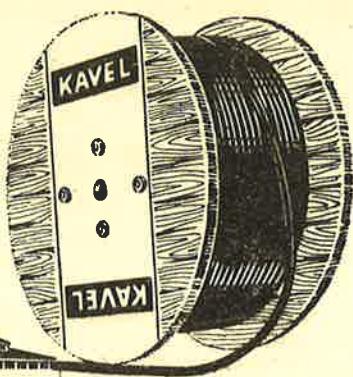

— TS. 151 «Ceviz Küükleri» standardının 5.1 maddesini değiştiren yeni metni yürürlüğe kovan 10.1.1967 tarihli ve 6/7562 sayılı kararname 26.1.1967 tarihli ve 12511 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. Yayımlanma tarihinden itibaren 15 gün sonra yürürlüğe girecek olan yeni metin şudur :

«Muayene, ilgiliinin vereceği beyanname üzerine ilgiliinin veya tâvîn edeceğî kanunî temsilcisinin huzurunda numara 3'de gösterilen şekilde yapılır. Bütün muayenelerin sonuçları beyannamenin arkasına yazılı ve lüzumlu belgeler bu sonuclara dayanılarak verilir. Kontrol belgesinin geçerlik süresi üç aydır.»

KAVEL

Kablo ve Elektrik Malzemesi Ltd. Şti.
İSTINYE - İSTANBUL

Daima standartlara uygun, Laboratuvar kontrolünü haiz,
en üstün kalite imalat yapar

M A M U L L E R İ :

Plastik Izoleli

- YERALTI KABLOLARI
- ANTIGRON KABLOLAR (Kurşunlu, Kurşunsuz)
- İÇ-DİŞ TESİSAT TELLERİ
- OTO ENSTALASYON TELLERİ
- ÖZEL İLETKEN ve KABLOLAR

● TELEFON TESİSAT TELLERİ

Telefon : 63 34 00 - 63 34 01

- EMAYE BOBİN TELLERİ
(0.10 mm den 3 mm ye kadar)
- HAVAİ HAT TELLERİ
- PLÂSTİK BORU ve PROFİLLER
- HER ÇEŞİT SUNİ DERİ

Telgraf : KAVELKABLO - İstanbul

Standard — 6

STANDARD 'İN

1966 YILINA AİT CİLDİ HAZIRLANDI

Geçmiş yılların, pek az mevcudu kalan,
ciltleri ile cilt kapaklarını da
TSE'den temin edebilirsiniz

Adres :

Türk Standardları Enstitüsü
P. K. : 73, Bakanlıklar - ANKARA

Standard — 11

TSE Teknik Kurulu 16 Yeni Standard Kabul Etti

Türk Standardları Enstitüsü Teknik Kurul'u, 1967 yılının ilk ayında, 4 Ocak 1967 ve 25 Ocak 1967 tarihlerinde olmak üzere iki defa toplanmış ve gündeminde bulunan standard tasarılarını görüşerek bunlardan 16 simi kabul etmiştir. Böylelikle, Türk Standardlarının sayısı 449'a yükselmiş bulunmaktadır.

4 Ocak 1967 günü TSE Merkezinde yapılan ilk toplantı gündeminde ön sıraya alan konular, 4 tane ISO Rekomandasyonun tercümleri idi. Laboratuvar Hazırlık Grubu tarafından, Türk Standardı olarak kabul edilmeleri teklifiyle Teknik Kurul'a sunulan bu tasarılar hakkında, yetkililerin vermiş oldukları izahat dinlendi ve Kurul tarafından oy birliği ile Türk Standardı olarak kabulleri uygun görüldü. Bu 4 yeni standardın adlarını aşağıda bildiriyoruz :

Maden Kömüründe Gravimetrik Metodla Rutubet Tayini (ISO/R 331),

Maden Kömüründe, Kalorimetre Bombasında Yakma Metodu ile Klor Tayini (ISO/R 350)

Maden Kömüründe, Yüksek Sıcaklıktakta Yakma Metodu ile Toplam Küükürt Tayini (ISO/R 351)

Maden Kömüründe Yüksek Sıcaklıktakta Yakma Metodu ile Klor Tayini (ISO/R 352)

İkinci olarak görüşme konusu edilen «Zirnik» standard tasarısı hakkında Sanayi Bakanlığı tem-

silcisinin istemiş olduğu izahat, TSE Kimya Hazırlık Grubu yetkililerince verildi ve bu standardın üreticiyi hem de tüketiciyi korunitelikte olduğu anlaşıldı. Oylama sonucunda «Zirnik» da oybirliği ile Türk Standardı olarak kabul edildi.

«Kalarifer Donatımında Kullanılan Kama Sürgülü Kirdöküm Yassi Vanalar» adı altında TSE Makina Hazırlık Grubu tarafından hazırlanan bulunan tasarı hakkında da Alt Komite raporu okunduktan sonra görüşmeler yapıldı ve bu tasarı da oybirliği ile kabul edildi.

Daha önce Teknik Kurul'da görüştüğü halde kabul edilmeyerek Hazırlık Grubuna iade edilmiş bulunan «Yoğunlaştırıcı (Kondansör), Isıtıcı ve Soğutucularda Kullanılan Dikişsiz Bakır ve Bakır Alaşımından Yapılan Borular» tasarısı bu defa, yapılan değişiklikler uygun görülderek oybirliği ile kabul edildi.

Teknik Kurul'un Ocak ayındaki ilk toplantısında son konu «Basınçlı Tencereeler» (Düdüklü Tencereeler) Standardı tasarısı idi ve bu tasarı da oybirliği ile kabul edildi. Gerek geniş bir kullanma alınına sahip bulunması ve insan emniyetini yakından ilgilendirmesi, gerekse son zamanlarda ihrac edilmeye başlanan bir sınai mamülmüz olması itibarıyle «Basınçlı Tencereeler» standardının TSE tarafından yapılması, muhakkak ki ekonomimizde büyük bir boşluğu doldurmaktadır.

25 Ocak 1967 günü tekrar toplanan Teknik Kurul'un gündeminde 19 konu yer alıyordu. Gece gec saatlere kadar devam eden çalışmalar sırasında bunlardan ancak 9'u ele alınabildi ve bir tasarı hariç diğerleri oy birliği ile kabul edildi. Bu arada daha önce TS 52 numara altında kabul edilerek yayınlanmış bulunan «İgne Yapraklı Yuvarlak Yapı Ağaçları» standardı iki kisma ayrılmış ve «Yuvarlak Ağaçlar» ile «Kerestelik İgne Yapraklı (yumuşak) Tomrukları» adları ile hazırlanan tasarılar bu defa Teknik Kurul tarafından kabul edilmiştir. «Yuvarlak Ağaçlar» standardı TS 52 numarası almıştır. Aşağıda, 25 Ocak günü kabul edilen standardları veriyoruz.

Kerestelik İgne Yapraklı (yumuşak) Tomruklar

Gomalak (ISO/R 56)

Belirli bir huniden akabilen kalıplanacak plastik maddelerin görünür yoğunluğunun tayini (ISO/R 60)

Belirli bir Huniden Akmayan Kalıplanacak Plastik Maddelerin görünürlük yoğunluğunun tayini (ISO/R 61)

Çizgisel ve Açısal Toleransların Belirlenmesi (ISO/R 406)

Dolu Gövdeli Alçı Bölme Blokları

Alçı Duvar Levhaları

Gaz-Beton malzeme ve yapı elemanları

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ Geçen sayımızda bildirdiklerimize ek olarak, «Ev Tipi Elektrikli Fırınlar», «İzolasyon Koordinasyonu», «Çelik Özli Alüminyum İletkenler İmâline Kullanılan Çelik Teller», «Anma Gerilimi 1000 V'dan Yukarı Buzingler», «Anma Gerilimi 1000 V'dan Yukarı Sistemlerde Dahili ve Harici Mesnet İzolatörleri Testleri», «Emaye Alüminyum Teller», «Musluk Tipi Elektrikli Su Isıtıcıları» ve «Sert Çekilmiş Örgülü Alüminyum Teller» standard tasarılarının Teknik Komitelerince hazırlık çalışmalarına devam edilmektedir.
- ★ Yine geçen sayımızda bildirdiğimiz «Genel Kablo» ve «Alternatif Akım Kaynak Makinelesi» tasarılarının yanı sıra «Yüksek Gerilim Deney Tekniği», «Elektrik Motorlarının Anma Boyutları», «Ayırıcılar», «Yalıtkan Yağlar» ve «Zincir İzolatörlerin Askı Elemanları» tasarılarında Hazırlık Grubu tarafından, mütalâaya gönderilmeden önce incelenmektedir.

★ «Alternatif Akım Elektrik Sayaçları» tasarısı hakkında gelen mütalâalar değerlendirilmektedir.

★ «Direnç ve Kondansatörlerin Normal Değer Serileri» tasarısı Teknik Kurul Gündemine alınmıştır.

İNŞAAT :

- ★ «Kirdöküm Banyo Tekneleri ve Küvetleri» tasarısı yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ «Tabip Yapı Taşları» ve «Tablalı ve Camlı Kapılar» tasarıları mütalâa için ilgili kuruluşlara gönderilmek üzere.

KİMYA :

- ★ «Külçe Kalay» ve «Terebantin Yağı» tasarıları Hazırlık Grubunda olgunlaştırılmaktadır.
- ★ «Susuz Sodyum Karbonat ve Çamaşır Sodaşı» tasarısı tamamlanmış olup, yakında mütalâalar alınmak üzere ilgili yerlere gönderilecektir.

(Devamı 28. sayfede)

Salonlarında

Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu TSE'de toplandı

Türkiye - Avrupa Ekonomik Topluluğu Karma Parlamento Komisyonu, ikinci toplantısını 6-7 Ocak 1967 tarihlerinde, Türk Standardları Enstitüsü Konferans salonunda yapmıştır.

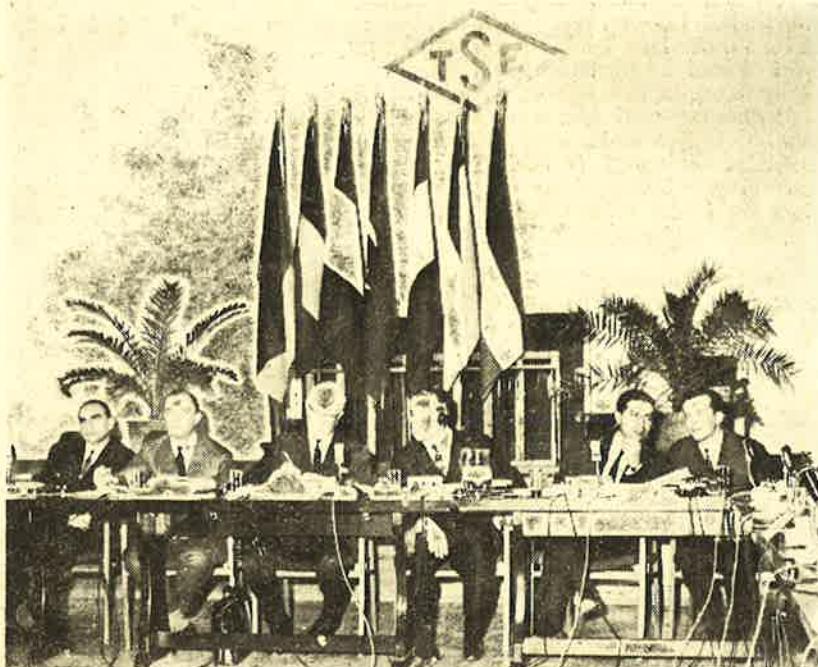
Dönem Başkanı ve T.B.M.M. Delagasyonu Başkanı Senatör Fethi Tevetoğlu'nun Başkanlığında ve Avrupa Parlamentosu Delagasyonu Başkanı M. Moreau de Melen'in es Başkanlığında toplanan Komisyonun çalışmalarına, Türkiye-AET Ortaklık Konseyi'ni temsilen Belçika Tarım Bakanı C. Heger ile Konsey'in Sekreterleri A. Dubois ve Yıldırım Keskin, Türk Hükümeti Delagasyonu üyeleri olarak da, Dışişleri Bakanı İ. Sabri Çağlayangil, AET nezdindeki Türkiye Daimî Delegesi Büyükelçi Ziya Müezzinoğlu, Dışişleri Bakanlığından Tevfik Saracoğlu, İsmet Birsel, Suat Tuygan ve Füsün Çetintaş katılmışlardır.

Toplantılarda aynı zamanda kalabalık bir heyet halinde, Avrupa Parlamentosu Sekreterya üyeleri de hazır bulunmuşlardır.

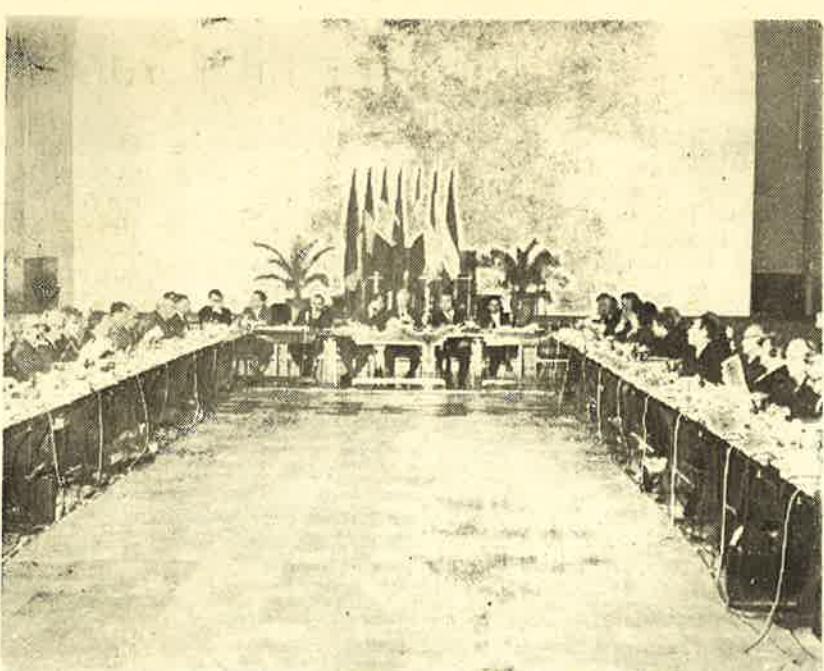
İlk olarak, Ortaklık Konseyinin birinci yıllık raporu okunmuş, daha sonra Belçika Tarım Bakanı Heger, Dışişleri Bakanımız İ. Sabri Çağlayangil ve AET Dış Münasebetler Genel Müdürlüğünden M. Touleman, ortaklığın birinci yılında alınan sonuçları inceleyen birer konuşma yapmışlardır.

Komisyon, iki gün süren çalışmaları sırasında, Türkiye'nin Sanavileşmesi, resmi ve özel sektörlerdeki yatırım politikası, turizmin gelişmesi, tarım sektörünün geliştirilmesi, Türk el emeğiňin yurt dışında istihdamı ve meslekî eğitim ile, Türkiye'ye dönen işçilerin, memleketin ekonomik ve sosyal havatına alıstırılması ve sınâf kalkınmâvi sažlavacak merkezlerin tesisi gibi problemlerin üzerinde durmuştur.

Toplantıların sonunda, ortaklık organlarının işleyışı, Türkiye ile AET arasındaki ticârî ilişkiler, mali protokolün uygulanması ve Türk el emeğiňin yurt dışında istihdamı ve meslekî eğitimi konularına ilişkin 5 tavsiye kararı alınmıştır.

Komisyon toplantılarında başkanlık divanı

Karma Parlamento Komisyonu toplantısından genel bir görünüş

RCD TOPLANTILARI TSE'DE YAPILDI

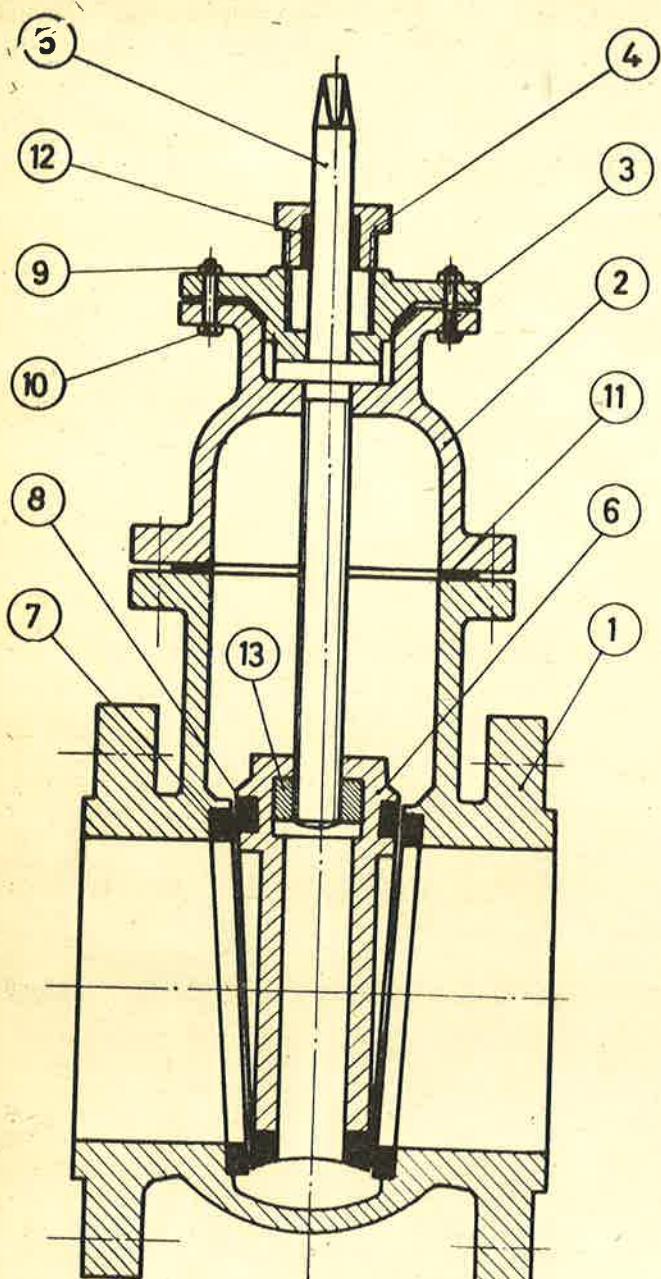
Türkiye, İran ve Pakistan arasındaki «Kalkınma için Bölgesel İşbirliği (RCD)» Bakanlar Konseyi, toplantılarını bu yıl Ankara'da Türk Standardları Enstitüsü'nde yapmıştır.

16 - 17 Ocak günlerinde yapılan RCD Bütçe ve Administrasyon Komitesi çalışmalarını takiben Plânlama Konseyi toplanmış ve Devlet Bakanı Kâmil Ocak'in Başkanlığında 21-22 Ocak günleri yapılan çalışmalar sonucunda, her üç ülke ekonomisini ilgilendirenlere çok önemli konuları içine alan bir rapor hazırlanmıştır. Daha sonra Bakanlar Konseyine sunulan bu raporda standardlaştırma ile ilgili önemli bir karar tasarısı da yer almış ve Plânlama Konseyi, 10 Nisan 1967 tarihinde Tahran'da bir standardlaştırma Semineri'nin düzenlenmesini; öngörmüştür.

23 Ocak günü T. B. M. M. Kabul Salonunda yapılan bir açılış töreni ile başlayan RCD Bakanlar Konseyi toplantısı da, aynı gün öğleden sonra TSE'de devam etmiş ve 24 Ocak günü sona eren çalışmalarдан sonra yayınlanan Ortak Bildiride, yukarıda sözümüz ettiğimiz standardlaştırma ile ilgili seminere ait karar da yer almıştır.

Bu sayfalarındaki fotoğraflarda, Bakanlar Konseyinin Açılış Töreninde Başkanlık Divanı'ni, Plânlama Konseyi çalışmalarında İran, Pakistan Heyetlerini ve çalışma sırasında Bütçe ve Administrasyon Komitesini görüyorsunuz.

Parça adları

- 1 - Vana gövdesi
- 2 - Gövde kapağı
- 3 - Salmastra kapağı
- 4 - Salmastra üst kutusu
- 5 - Vana mili
- 6 - Sürgü
- 7 - Gövde klavuz yatakları
- 8 - Sürgü klavuz yatakları
- 9 - Somun
- 10 - Salmastra civataları
- 11 - Sızdırmazlık contası
- 12 - Salmastralalar
- 13 - Hareket somunu

Şekil - 1

A tipi bir vananın şeması

YENİ Standardlar

- I -

«Kalarifer Donanımında Kullanılan Kama Sürgülü Kirdöküm Yassı Vanalar» Standardı

Feyzi ÖZİL
Makina Y. Mühendisi

Son Teknik Kurul toplantılarında kabul edilerek Türk Standardı haline gelen standardlardan biri de «Kalarifer Donanımında Kullanılan Kama Sürgülü Kirdöküm Yassı Vanalar» dir. TSE Makina Hazırlık Grubu, endüstrimiz için esas olan ana standardlardan sonra, seri halinde Vanalar Standardlarını ele almıştır. Bunların içinde Teknik Kurulca ilk olarak kabul edilen Standard da «Kalarifer Donanımında Kullanılan Vanalar» standardıdır. Bilindiği üzere kalarifer donanımında kullanılan malzemelerin hemen hemen hepsi yerli olarak yapılmaktadır. Bu bakımından TSE'nin, seri halinde bütün kalarifer donanımı malzemelerinin standardlarını ele alması kaçınılmaz hale gelmiştir. En önemli malzemelerden kazanların standardları, öncelikle ele alınmış, bunlardan «Dilimli Kirdöküm Kalarifer Kazanları» Teknik Kurulca kabul edilmiş ve standard baskına verilmiştir. «Kaynaklı Çelik Kalarifer Kazanları» standardı pek kısa zamanda Teknik Kurulun tasvipine sunulacaktır. «Yakit Tankları» ile «Isı Eşanjörleri» nin standardları eldedir. «Kalarifer Radyatörleri» standardları yayınlanması üzerindedir. Vanalardan sonra da radyatör purjör ve rakorları ele alınacak, bu suretle ana kalarifer malzemelerinin tamamı Standarda bağlanmış olacaktır.

Bu yazımızda kısaca, Türk Standardı haline gelen vanalar hakkında bilgi vereceğiz. Standardın isminden de anlaşılacağı gibi kalofer vanaları kirdökümde-

yapılmaktadır. Radyatörlerin anma basınçları 4 kgf/cm^2 olup en yüksek sıcaklık da 150°C olarak testbit edilmiştir. Kirdökümünden istenilen özellik, malzemenin çekme dayanımının 20 kgf/cm^2 olmasıdır. Vana sürgüsü yataklarının kurşunu bronzdan yapılması şart koşulmuştur. Bu kurşunu bronzun çekme dayanımının 28 kgf/cm^2 ve sertliğinin de en az 75 Brinell sertlik değerinde olması gerekmektedir.

Vananın anma basınç 4 kgf/cm^2 ise de gövdenin basınçlı su ile muayenesinde 6 kgf/cm^2 lik basınçlı suyun kullanılması keza şart koşulmuştur. Vana mili ile civata ve somunlar için de, çekme dayanımı en az 50 kgf/cm^2 olan sade karbonlu çelik kullanılmalıdır.

Standardda, gode, flans, mil, sürgü işçilikleri hakkında geniş bilgi verilmekte döküm ve işleme kusurlarına müsaade edilmemektedir. Bağlama flanslarının bir yüzeyinden diğer yüzeyine kadar olan imal boyunda bazı toleranslar kabul edilmektedir. Buna göre anma ölçüler 200 mm ye kadar olan vanalarda $\pm 1 \text{ mm}$, 200 mm den 300 mm ye kadar olan vanalarda ise $\pm 2 \text{ mm}$ lik toleransa müsaade edilmektedir.

Halen piyasaya arzedilen vanaların bazıları istenilen kalitede olmadığından, standardda muayenelere özellikle önem verilmiştir. Piyasaya arzedilen kalarifer vanalarında en çok vanaların kısa zamanda yalama olmalarından ve kısa zamanda kaçırılmalarından şikayet vardır. Bu kusurlar vanalar-

da gerektiği şekilde malzeme kullanılmadığından ve gerektiği şekilde sürgü yataklarının alıştırılmasıından ileri gelmektedir. Vatandaşın mutazarr olmaması için muayenelerde şartlar ağır tutulmuştur. Belirli bir süre içinde, yani standardın diğer bir revizyonuna kadar imal edilen bütün vanaların teker teker muayene ve deneylerden geçirilmesi şart koşulmuştur. İleride vana imal kalitesi gelişikçe imalattan belirli bir oranda nümune alarak, yalnız bunların muayeneye tabi tutulmaları esas alınacaktır.

Standardda gözle muayeneden sonra 6 kgf/cm^2 lik basınçlı su ile dayanıklılık muayenesi, başta gelmektedir. Ayrıca sürgülerin iyi alıştırılmışlığı kontrol amacıyla basınçlı su ile sürgü sızdırmazlık deneyi de şart koşulmuştur. Bu muayenelerde olumlu sonuç veren vanalar kaliteli ve standarda uygun demektir.

İşaretleme kısmında vanaların üzerine dökümle birlikte aşağıda belirtilen işaretlerin dökülmesi veya vurulması şart koşulmuştur.

- Firmanın markası veya kisa adı,
- Vana anma ölçüsü,
- Standardın işaret ve numarası,
- Türk Mali deyimi veya TM işaretti.

Özet bilgi ile okuyucularımıza tanıtmak istediğimiz Vanalar Standardının memleketimize hayırlı olmasını dileriz.

Çizelge - 1

Y e r	Gerilim atlama mesafesi mm	Hava aralığı mm
Gerilim altındaki farklı kutuplu kısımlar arasında	4	3
Gerilim altındaki kısımlarla normal kullanma sırasında erişilebilen metal kısımlar arasında	4	3

Çizelge - 2

K i s i m	Isımma sınırı °C
Vantilatörün masaya, duvara, tavana oturan veya eşyaya dokunan kısmı	50
Vantilatörün normal çalışma sırasında kullanılabilen kısımları :	
— Metalden ise	30
— Ağaç veya plastikten ise	50
— Seramikten ise	40
Beslenme kordonunun vantilatöre bağlılığı uqlar	40

«Ev Tipi Elektrikli Vantilatörler» Standardı

Kemal TAN

Elektrik Mekanik Y. Mühendisi

TSE Teknik Kurulu'nun 23 Kasım 1966 tarihli toplantısında kabul ettiği yeni standartlar arasında «Ev Tipi Elektrikli Vantilatörler» de bulunmaktadır.

Bu yazida konu ile ilgili STANDARD Dergisi okurlarına «Ev Tipi Elektrikli Vantilatörler» standardı tanıtmaya çalışılmıştır.

İlk tasarı, Fransız NF C 73-100/1959, NF C 73-114/1950, NF C 51-100/1960 ve NF C 51-200/1964 standartlarından faydalananarak hazırlanmış, ilgili Devlet kuruluşları, üniversiteler, resmi ve özel sektördeki imalatçı, toptan veya perakende satıcılarıyla Ticaret ve Sanayi Odaları olmak üzere 53 yerin tetkik ve mütalâsına arz olunmuştur.

Gelen mütalâa ve tenkitlerden Hazırlık Grubunca kabul olunanlarına göre gerekli düzeltmelerle olgunlaştırılan tasarı, Enstitümümüz sullerine uygun işlemen sonra Türk Standardı halini almıştır.

Standard, Konu, Tarif ve Kapsam Bölümünde Ev Tipi Elektrikli Vantilatörün tarifini «bir elektrik motorunun miline takılan kanatlar (pervane) yardımı ile küçük basınçlı hava dolasımı elde edilmesini sağlayan bir cihaz» şeklinde yapmaktadır. Yine bu Bölümde gerekli diğer bazı tarifler yapılmakta ve bu arada Hava Verdisi ile Nitelik Göstergesi bu standarda has tarifler arasında bulunmaktadır. Hava Verdisi, Madde 2.2.6 açıklanan metod ile dakikada metre küp (m^3/d) biriminden ölçülen hava miktarı olarak gösterilmekte ve Nitelik Göstergesinin ise :

$$I = D/W$$

formülü ile tesbit olunacağına işaret olmaktadır. Bu formülde D , vantilatörün m^3/d olarak verdisi ve W de vat olarak vantilatörün anma gücü olup bu şekilde Nitelik Göstergesi, vat başına dakikada m^3 olarak Hava Verdisi halinde açıklanmaktadır.

Bundan sonra standardın, anma gerilimi 110 veya 220 Volt ve anma gücü en çok 150 W olan, ev ve benzeri yerlerde hava dolasımı sağlamak amacıyla kullanılan vantilatörü kapsadığı açıklanarak bölüm bitirmektedir.

Standardın sınıflandırma ve özellikler bölümünde, vantilatörlerin iklim şartları bakımından ılıman ve tropikal, çalışma şekli bakımından sabit, yöneltilebilin, eğil-

lebilen ve iki yana dönebilen sınıflarıyla yapıtları bakımından da taşınabilir, duvar, tavan ve gömme sınıflarına ayrılabileceğine işaret olmaktadır.

Özelikler Bölümünde gene emniyet şartlarını sağlayacağı belirtildikten sonra gerilim atlama mesafeleri ve hava aralıkları basit bir çizelgede özetlenmiştir. Elektriksel Özelikleri ayrı ayrı gösterilmekle beraber, örneğin «vantilatörlerin rastgele dokunulabilen metal kısımları, gerilimli veya gerilim altında kalabilecek metal kısımlardan ikinci bir yalıtkan tabaka ile yalıtılmalıdır» şeklinde imalatı ile ilgili bazı özelliklere de değinilmiştir. Bundan sonra vantilatörün anma gerilimi ile, kararlı sıcaklığa erişinceye kadar çalıştırılmasından sonra, çeşitli kısımlarının çevre sıcaklığına göre sıcaklıklarının artışıları, yani ısınmaları, yine basit bir çizelgede toplanmıştır.

Özellikle vantilatörün nitelik göstergesi I , W de vat olarak anma gücünü göstermesi şartıyla,

$$I = 0,25 - \frac{W-25}{2500}$$

formülü ile bulunacak değerden küçük olması, önemli bir özellik olarak kabul olunmuştur.

Cesitli devir sayılarında çalışmak üzere imal olunacak vantilatörlerin, en küçük devirle çalışabilecek durumda motorları dönenemeye hale getirilerek bir saat süre ile anma gerilimi uygulandıktan sonra, bu vantilatörlerin normal çalışır durumlarını muhafaza etmiş bulunmaları şart koşulmaktadır. Bunu gibi eğilebilen veya dönebilen vantilatörlerde eğilme ve dönme ağırlarının minimum sınırları gösterilerek vantilatörlerin çalışması sırasında yakınlarındaki radyo ve televizyona olacak etkilerinin hangi limitler içinde olacağı açıklanmaktadır.

Standardın son teknik bölümünü teşkil eden «İhzar ve İmalata Arit Muayene ve Deneyler» de imalat deneyleri olarak : Yüksek gerilim, yalıtkanlık direnci, güç deneyleri ile tip deneyleri olarak : Yaşa yalıtkanlık, ısınma, kararlı sıcaklıkta yüksek gerilim, aşırı gerilim, hava verdisinin ölçülmesi, rasgele değerlendirme, kordon bağlantı veri, de-

neyleri yer almış bulunmaktadır. Bu deneylerin yapılış tarzları ve şartları ile elde olunması gereken kabule şayan sonuçları belirtilmiştir.

Tip deneyleri için Türk standartlarının değişme karakteristiği halini alan, nümuneye alma ve alınan nümunelerden ilk deneyin uygulanacağı miktarlar, ve bu ilk deneyde uygun sonuc vermeme durumunda red veya yeniden nümeneye alma şartları ile uygun sonuc vermeyenlerin müsaade olunacak limitlerinin gösterildiği tablo verilmektedir. Tip deneylerinde bu standarda has olan bir deney, hava verdisinin ölçülmesi deneyi olup, bu deneyde vantilatör eksenine dik ve vantilatör kanatlarından d (cm) uzaklıktaki P düzlemi üzerinde vantilatör ekseninin bu düzlemi kestiği O noktası merkez olmak üzere vari çapları r , $2r$, $3r$... olan ortak merkezli dairelerden nr ve $(n-1)r$ yarıçaplı daireler arasında kalan halka üzerinde ve merkezden

$$\frac{2n-1}{2} r$$

uzaklıkta karşılıklı iki noktada ölçülen hava hızlarının aritmetik ortalaması, bu halkadan geçen havanın (V_n) ortalama hızı olarak kabul edilmekte ve halkanın alanı (S_n) ile çarpılmasından bu halkadan geçen havanın (D_n) Verdisi :

$$D_n = V_n \cdot S_n$$

formülü ile bulunacağı ve vantilatörün hava verdisi D de bu (D_n) lerin toplamından ibaret :

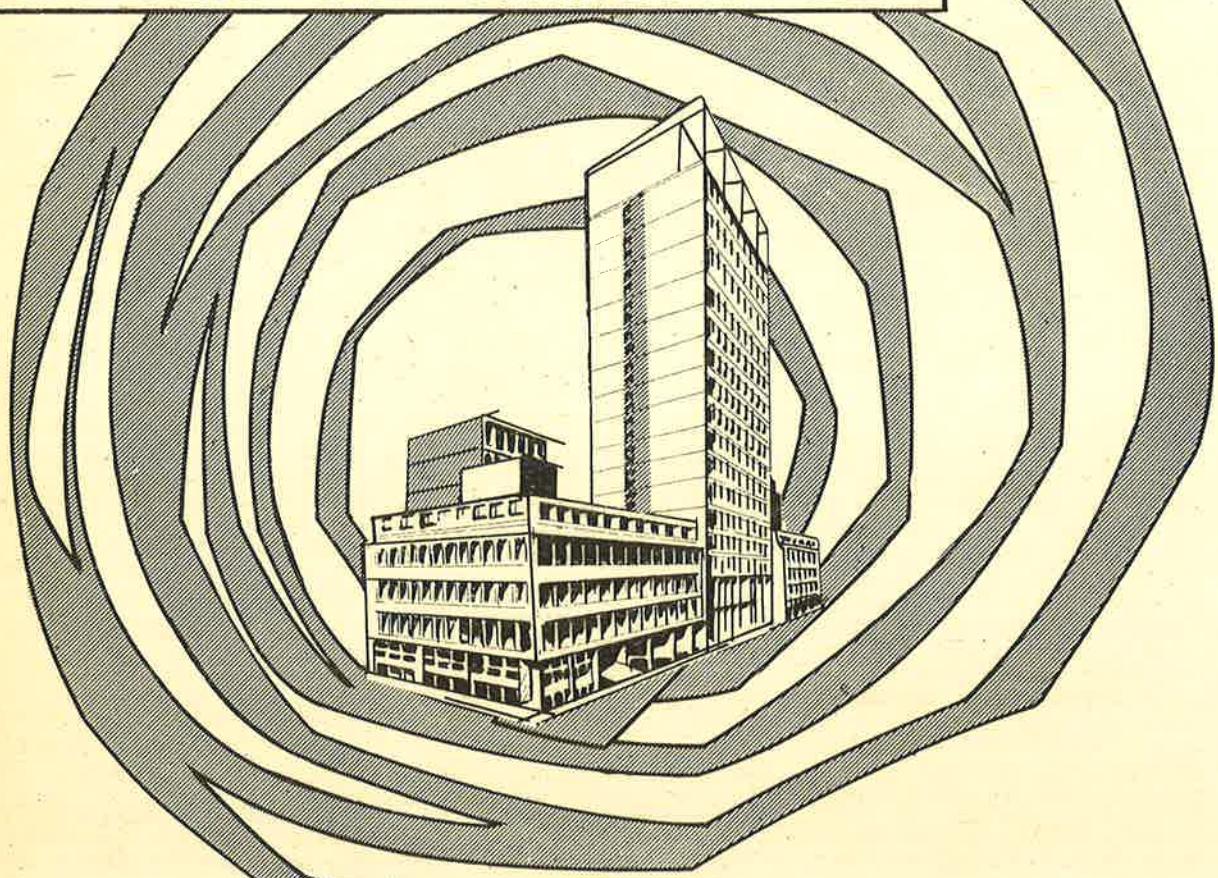
$$D = V_n \cdot S_n$$

formülü ile hesaplanacağı kabul edilmektedir.

Vantilatörün bu suretle tesbit olunacak ve dakikada m^3 olarak ifade edilecek hava verdisinin plâkasında yazılı değerden % 10 dan daha az olmaması gerekeceği, deneyin uygun olan sonucu olarak, gösterilmiştir.

İşaretleme Bölümündeki değişik hükümler, vantilatörün m^3/d olarak hava verdisinin, plâkasında işaretlenmiş olacağı kaydırır. Paketleme, koruma için alınacak telbirlerden sonra Müteferrik Hükümler ve Türk Standardlarının Tatbiki Hakkındaki Tüzük Hükümleri Gereğince Yapılacak Mürakabeler esasları ile standard sona ermektedir.

TÜRKİYE'DE ISI VE SES İZOLASYONUNDA
YEPYENİ BİR TATBİKAT İLE

TEKİSİM

tek-iż

TEKNİK İZOLASYON A.Ş.

- SATIŞ SERVİSİ
- TAAHHÜT SERVİSİ
- HER TÜRLÜ İZOLASYON TATBİKATI İÇİN TEKNİK MÜŞAVİRLİK SERVİSİ

DAİMA EMRİNİZDEDİR.

Merkez : Tersane Cad. İzsal Han Kat 1 Karaköy - İstanbul
Ankara İrtibat Bürosu : Merkez Ticaret, Ulus Meydanı

Tel : 49 84 51 - 49 84 52
Tel : 11 91 32

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

ROMANYA DEVLET STANDARDLAR BÜROSU

(OFICIUL DE STAT PENTRU STANDARDE - OSS -)

Doğusu :

Romanya'da standardlaştırma faaliyetleri çok eskiden beri, fakat ancak bazı büyük fabrikalar ve devlet işletmelerinde atelye standardları, ya da spesifikasyonlar yapma şeklinde kendini göstermiştir. Bu çalışmaları organize bir hale koyma yolundaki ilk teşebbüsler 1948 yılında yapılmış ve Romanya Halk Cumhuriyeti Bakanlar Konseyine bağlı bir «Standardlar Komisyonu» kurulmuştur.

Zamanımıza kadra, çeşitli bünye değişikliklerine uğrayan bu kuruluş, bugün «Devlet Standardlar Bürosu» adı altında faaliyet göstermektedir.

Üyeleri :

O.S.S.'nin, personel, büro ve seyahat masrafları gibi giderleri devlet bütçesinden karşılanmaktadır. Kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olarak Büro, yayınladığı her türlü standard, dergi, broşür, etüd v.s. malzemeleri, Devletin dağıtım organları kanıyla yayar.

Kuruluşun Yapısı ve Standardlarının Niteliği :

O.S.S., Bakanlar Konseyi'ne bağlı Enerji, Metroloji, Standardlar ve Yeni Buluslar Genel Direktörlüğü'nün bünyesinde ayrı bir ünite halindedir. Genel Direktör, aynı zamanda Devlet Standardlar Bürosu'nun yönetimindende sorumludur.

Standardlaştırma faaliyeti, Büronun iki

teknik direktörü aracılığı ile yürütülür. Teknik direktörlerin denetiminde metalurji, makina, kimya, inşaat v.s. gibi yeteri kadar teknik servis vardır. Bunların dışında, dış ilişkileri, çeşitli standardlar arasında koordinasyonu, diğer idari fonksiyonları devam ettiren yardımcı servisler de vardır.

Romen Standardları, üç kategoriye ayrılabilir :

1) Devlet Standardları (uygulanmaları mecburi)

2) Geçici Devlet Standardları (Bu standardlar pembe renkli diyagonal bir çizgi ile belirlenmişlerdir. Ya belirli yerlerde, veya belirli süreler için mecburi olarak uygulanırlar ve uygulama sonuçları periyodik olarak toplanır ve değerlendirilir).

3) Tavsiye Niteliğindeki Devlet Standardları (Mavi renkli diyagonal bir çizgi ile diğerlerinden ayrılan bu standardların uygulanması mecburi değildir).

O.S.S.'nin, 6000'i Devlet Standardı olmak üzere, 6500 kadar standardı vardır.

Markası :

Standardlar mecburi nitelikte olduğuna göre, standardı yapılmış olan her türlü madde ve mamülün de standardlarına uygunluğunun belirtilmesi şarttır.

Markaların şekilleri her standardda ayrı ayrı belirtilmekle beraber, genellikle «STAS» kısaltılması ile birlikte ilgili standardın numarası ve kabul tarihi kullanılmaktadır.

TÜRK STANDARDLARI ENSTITÜSÜ ADINA

SAHİBİ VE BAŞYAZARI

: FARUK A. SÜNTER

MÜESSESE MÜDÜRÜ

: VELİD İSFENDİYAR

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

: M. UYGUNER

MALİ VE İDARI

: METİN KAYAALP

İŞLER MÜDÜRÜ

: İ. TANER BERKÜN

BU SAYININ SORUMLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ

: STANDARD — ANKARA

TELEFON

: 17 91 24

POSTA KUTUSU

: 73, Bakanlıklar — ANKARA

İ L Â N T A R İ F E S İ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.
-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

Kapak içeri ve arka kapak 1000 lira.
İläve renk başına 250 lira fark alınır.

A B O N E Ş A R T L A R I

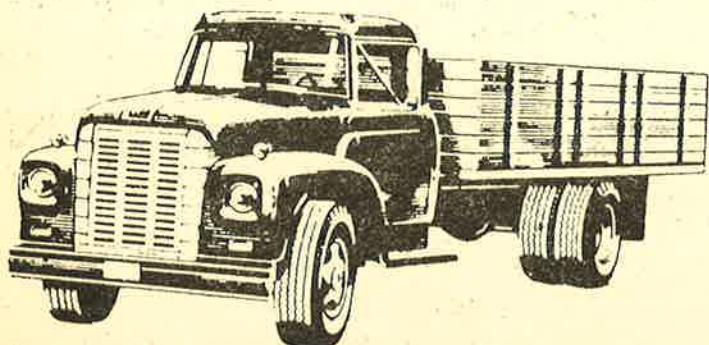
ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	ücreti iläve edilir.
6 aylık	6 Lira	Abone bedeline uçak postası
Sayısı	1 Lira	

Yazilar, Derginin ve yazarin adı anılarak ıktibas olunabilir.

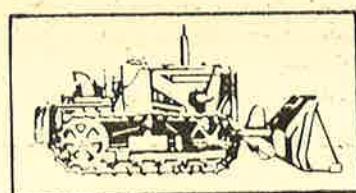
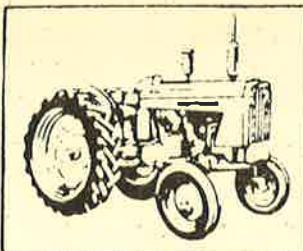

INTERNATIONAL HARVESTER

Bütün dünyada olduğu gibi, şimdi Türkiye'de de memleketin her çeşit motorlu taşıt vasıtası ihtiyacını karşılayacak duruma gelmiştir. Türk Ottomotiv Endüstrileri Çayırova tesislerinde monte edilen International Harvester mazot ve benzinli kamyon, otobüs şasileri ve diğer motorlu vasıtalarının Türkiye'de genel satıcısı International Export Company distribütörü

**MOTORLU ARAÇLAR
TİCARET A. Ş.'dir.**

Türkiye distribütörü

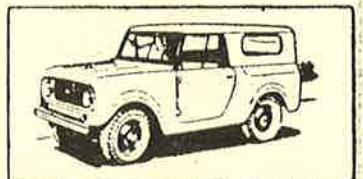
**MOTORLU ARAÇLAR
TİCARET A. Ş.**

Büyükdere Cad. No. 23

Şişli - İstanbul

Tel : 47 55 41 - 47 25 30 - 47 25 31

Telgraf : MATENELER - ŞİŞLİ

Standard Dünyasından Haberler

İNGİLİZ VE YENİ ZELANDA STANDARD KURULUŞLARINDA YÖNETİCİ DEĞİŞİKLİKLERİ

Öğrendiğimize göre, İngiliz Standardları Enstitüsü (BSI) nün 3 yıldan beri Başkanlığını yapmakta olan Lord Kilmuir, geçtiğimiz yılın Kasım ayında emekliye ayrılmış ve yerine Sir Anthony Bowlby seçilmiştir. Yeni Başkan, uzun bir süreden beri BSI ile yakın ilişkilerini devam ettirmektedir. Bu arada 1961 yılında BSI'nın Mühendislik Hizmetleri Grubu Başkanlığına getirilmiş, 1964'te Genel Kurul Başkanı seçilmiştir. Halen bu ikinci görevini de devam ettmektedir.

Diğer taraftan, Yeni Zelanda Standardları Birliği (SANZ) Direktörlüğe de Mr. Gerald H. Edwards getirilmiştir. Mr. Edwards, tayininden sonra 15 gün Londra'da İngiliz Standardları Enstitüsü'nde temaslarda bulun-

duktan sonra Yeni Zelanda'ya dönmüş ve SANZ'ın yeni tesislerinde görevde başlamıştır.

SEYLAN, ISO'YA ÜYE OLDU

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) Konseyi, «Seylan Standardlar Bürosu» nu Oybirligi ile ISO üyeliğine kabul etmiş bulunmaktadır.

16 Ocak 1967 tarihinden itibaren teşkilata katılmış bulunan Seylan ile birlikte, ISO üyesi kuruluşların sayısı 56 ya yükselmiştir. Türk Standardları Enstitüsü, bütün diğer ISO üyesi kuruluşlara olduğu gibi Seylan Standardları Bürosu'nda Standard Dergisini, Türk Standardlarını ve diğer yayınlarını göndermeye başlamıştır.

ISO 'Başkanına Fahri Doktorluk Ünvanı Verildi

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) Başkanı Hindistanlı Sir Jehangir J. Ghandy, memleketinde ve dünya ölçüsünde tanınmış bir sanayici ve iş adamı olması dolayısıyla, Columbia Üniversitesi tarafından fahri hukuk doktorluğu unvanı ile taftif edilmiştir.

Sir Ghandy, bugün 50. kuruluş yıldönümünü kutlayan Columbia Üniversitesi İşletmecilik Okulu, 1919-1920 yıllarında öğrencilik yapmıştır. 1964 yılı sonunda Yeni Delhi'de yapılan ISO Genel Kurul Toplantısı sırasında 3 yıl için Teşkilatın Başkanlığına seçilmiş bulunan Sir Ghandy, bilindiği gibi, Hindistan Standardları Enstitüsü (ISI) nün Başkan Yardımcısı ve aynı zamanda İcra Komitesi Başkanıdır.

ŞUBAT 1967 AYINDA YAPILACAK

ISO VE IEC TOPLANTILARI

31 Ocak — 2 Şubat	Londra	ISO/TC 118	Volumetrik ve Dinamik Kompresörler.
6 — 8 Şubat	Paris	ISO/TC 44/SC 7	Kaynak/Grafik Semboller.
6 — 10 Şubat	New-York	IEC/TC 61	Ev Tipi Elektrik Cihazlarında Emniyet
13 — 17 Şubat	Paris	ISO/TC 11/SC 2	Kazanlar ve Basınçlı Kaplar/Basinç Parçalarının Mukavemeti
15 — 17 Şubat	Londra	ISO/TC 35/SC 9	Boyalar, Vernikler ve Benzeri Mamüller ile bunların Ham Maddeleri/Boya ve verniklerden Numune Alma ve Test Genel Metodları
21 Şubat	Stockholm	ISO/TC 73/SC 1	Tüketiciler Sorunları/Standardlara Uygunluğu Belirten Markalar
22 — 23 Şubat	Stockholm	ISO/TC 73/SC 2	Tüketiciler Sorunları/Bilgi Verici Etiketleme ve Mukayeseli Testler
24 Şubat	Stockholm	ISO/TC 73/SC 3	Tüketiciler Sorunları/Dokümantasyon
21 — 22 Şubat	Paris	ISO/TC 38/SC 11	Tekstil/Tekstil Maddelerinin ve Elbiselerin Ambalajlarında Kullanılan Muhabafaza Etiketleri
21 — 24 Şubat	La Haye	ISO/TC 11/SC 3	Kazanlar ve Basınçlı Kaplar/Kaynaklı Konstrüksiyon Gaz Silindirleri/Silindir Dizaynı.
21 — 24 Şubat	Munich	ISO/TC 58/SC 3	

Kutu - poşet emniyet

KİBRİTLERİ

TÜRKAY ENDÜSTRİ VE TİCARET
Anonim Şti. — İstinye

Standard — 9

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ Ş E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyle daima
müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KIREMIT
Telefon No. : 1364 - 2105

Standard — 10

STANDARDLAR YOLUYLA

Endüstride Kayıpların Önlenmesi

Tarihçe :

Endüstride produktiviteyi ve müessiriyeti artıran önemli bir unsur olarak Standardlaşdırma, I. Dünya Savaşını takip eden yıllarda ilk olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde ele alınmıştır. Bu konuda girişilen yoğun faaliyetlerin ana hedefi, kaybedilen bir ekonomik değer niteliğindeki artıkların mümkün mertebe azaltılması idi. Tip olarak seçilen 6 çeşitli endüstri üzerinde yapılan inceleme ve araştırmalar sonucunda, 1921 yılında yayınlanan bir rapor, kayıpların standardlaşdırma sayesinde % 49 oranında azaltılabileceğini göstermiştir. Bu, Amerikan ekonomisi için yılda 10 Milyon Dolar kazanç demekti.

Bugün bile, Amerika'da sık sık, sevk ve idarecilere bu kayıpları minimum seviyeye indirecek metodlar tavsiye edilmekte, milyonlarca doların her yıl heba olup gittiği tekrarlanmaktadır.

Standardlaşdırma Şekilleri :

Standardlaşdırma tekniği ile artıklar nasıl azaltılabilir? Diğer bir deyimle, kayıplar hangi tip standardlaşdırma ile minimum seviyeye düşürülebilir? Bilindiği gibi standardlaşırmanın çok çeşitli ve değişik vecheleri vardır. Aşağıda sıralayacağımız şekillerden bir kısmı ya da tamamı, belirli bir malzeme, mamül, ya da usule uygulanabilir :

A — Basitleştirme yahut tiplerin azaltılması (gerekçiz boyutların, tiplerin, derecelerin v. s. sistemi)

B — Terimler, Semboller, ve tematik bir şekilde eliminasyonu) Çizimlerde Birlik Sağlanması (yanlış anlamalardan doğan kayıpların geniş ölçüde önlenmesini sağlar)

C — İkame standardları (ikame imkânlarının yaratılması, kayıpları azaltılması bakımından çok önemlidir)

D — Performans standartları

E — Test metodları standartları

F — Standard şartnameler

Standardlaşdırma faaliyetinin çeşitli seviyelerde yürütüldüğü bilinen bir gerçekdir. Yukarıda sayılan standard şekillерine ek olarak, uygulanma yeri ve alanı bakımından standardları, a) İşletme içi standardlar, b) Millî Standardlar c) Milletlerarası Standardlar olarak üç ana katagoriye ayırmak mümkündür. İşletmeler, her konuda olduğu gibi, çeşitli kayıpları önleme bakımından da millî ve milletlerarası Standardların tesbit ettiği çerçeve içinde kendi özelliklerinin ifadesi olan işletme içi standardları yapmak ve uygulamak zorundadırlar.

Bir «Kayıpları Önleme» Programında Standardların Yeri :

Tam ve Şümüllü bir analiz yapmak suretiyle standardların zaman, işgücü, malzeme ve yer kayıplarını nasıl önlediğini tesbit etmek mümkündür. Ancak, biz burada daha çok müessir bir seçim, satın alma ve malzemelerin kullanılması konuları üzerinde duracağız.

1 — Tiplerin azaltılması yoluyla hem stok ve depolama masraflarından tasarruf mümkün olur (Bk. Standard Sayı 60 Sayfa 4-5), hem de artıklar büyük ölçüde azaltılır. Böylelikle müessir bir satınalma politikası izlenebilir.

2 — Standardlar, yukarıda da bir nebzə bahsedildiği gibi, teknik detaylarla ilgili dahili ve harici temasları çok kolaylaştırır. Satınalma, istihsal ve marketing çalışmalarındaki yanlış anlamalar dolayısıyla meydana gelen birçok kayıplar da önlenmiş olur.

3 — Standardlar yoluyla ikame imkânlarının sağlanması, işletme içinde bir serî tasarrufun elde edilmesini mümkün kılar. Örneğin inşaat sektöründe standard toleransların, limitlerin ve modüler koordinasyonun kabulü ile, kayıplara meydan verilmeksiz çesitli parçalar kullanılabılır.

4 — Malzemenin iyi ve doğru bir şekilde seçilebilmesi bakımından standard test metodları özel bir rol oynar.

5 — Kalite kontrolu, kusurlu imalât miktarının minimum seviyeye indirilmesi için baş vurulacak ilk yoldur. Bununla beraber, müessir bir kalite kontrolünün yapılması da ilgili bütün performans ve test metodu standardlarının mevcudiyetine bağlıdır.

Bazı hallerde emredici nitelikteki bir kısım kılavuzlar (şartnameler), birçok endüstriler için müsterek fakat tek tek çözümü oldukça zor olan problemleri ortadan kaldırır. Standardlar, devamlılık arzeden bu tip zorluklar için en iyi ve devamlı çözüm yollarıdır. Misal olarak işıklandırma problemini ele alalım. Belirli bir görev için yeter miktar ve kalitede ışığın temin edilmesi hem insan sağlığı hem de verimlilik bakımından şarttır. Genel bir çözüm bekleyen böyle bir problem için ise standard bir ışık şartnamesi hazırlanmaktan başka çare yoktur.

Sonuç :

Yukarıda izahına çalıştığımız endüstride malzemelerin müessir bir şekilde kullanılması; diğer bir deyimle kayıpların azaltılması, şu üç prensibin iyi bir şekilde uygulanmasıyla mümkün olur : a) Kantitatif ve kesin bir tayin ve tesbit, b) Rasyonel bir seçim ve c) Müessir bir kontrol.

Standardlar, işte bu üç safha da da ana unsurlardır,

TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ'NİN IV. GENEL KURUL TOPLANTISI YAPILDI

Başbakan Demirel toplantıya gelişleri sırasında delegeler arasında

Türkiye Ziraat Odaları Birliği IV. Genel Kurul'u 27-28 Ocak 1967 günleri Ankara'da İmâr ve İskân Bakanlığı Konferans Salonunda toplanmıştır.

İkinci 5 Yıllık Plân'ın üzerinde durulduğu günlerde rastlaması ve Türkîyenin kalkınmasının ekonomik ve sosyal yönlerinde tarımın temel bir yer tutması bakımlarından bu toplantıya büyük bir önem verilmiş ve Genel Kurul'un açılışından sonra ilk sözü alan Başbakan Sayın Süleyman Demirel uzun bir konuşma yaparak Hükümetin kalkınma anlayışını açıklamış, tarım politikasını anlatmıştır. Millî gelirin ve ihracatımızın artmasında memleket halkın büyük coğunuşunu teşkil eden köylü ve çiftçinin ekonomik ve sosyal sorunlarını da hesaba katarak tarımı birinci plânda ele almanın gereğini ortaya koymuş ve memleket topraklarının sahip olduğu bütün imkânların bilgili çalışmalarla harekete geçirilmesi için herkesi, kendine düşen görevi yapmağa davet etmiştir.

Başbakan mevcut potansiyelimizin çeşitli tarım dallarında en çok 1/6 sindan faydalandığından, bazı alanlarda bu oranın 1/10'a kadar düşüğünden, örnekler vererek yakından sonra, Hükümetin, Üniversitelerin, Bilm Kuruluşlarının ve mensuplarının aralarında ve çiftçi ile işbirliği yaparak, realist ve pratik vollarдан bu ise koyulmalara, büyük enfranstruktur masraflarından çok, küçük ve hemen netice verecek mahalli projelerle bu işi basaracaklarına işaret etmiştir.

Sayın Demirel ancak %10'u tarım emrine verilebilen su imkânlarının, teknik ve gübre noksantalığı yüzünden % 90'ından coğunu kullanmadığımız toprak veriminin, üretime yöneliklesmeyle kısa zamanda özenlen amaçlara varılabilceğini yine örnekler vererek ortaya koymuş ve Hükümetin sun'ı gübre konusunda giriştiği çabaları belirtmiştir. Bu arada Sayın Başbakan, üretimi artırmakla beraber degerin de artırılması konusunu ele almış ve bunun için de dünya pazarlarında tutulan yüksek standardı wasıflı tohum ve fide çeşitlerinin üretilmesi gereğine dikkati çekmiştir.

Başbakan bütün bu işlerin görülebilmesi için ciddî araştırmalar yapılması ve sonuçların yurda yayılacak her seviyedeki uygulamasını sağlamak amacıyla eğitime olan ihtiyaci da yine örnekleriyle açıklamıştır.

Araştırma konusunda Sayın Başbakan, veniden keşfetme çabasından çok, çağdaş uygar memleketlerin çalışmalarının memleket iklim ve toprağına adapte etmenin en kisa yol olduğunu, bu çalışmanın da çok kıymetli bir araştırma olacağını söylemiştir.

Büyük bir tasvip gören veALKışlarla karşılaşan Başbakanın konuşmasından sonra Tarım Bakanı Sayın Bahri Dağdaş söz almış ve Başbakanın konuları ve ciz bir şekilde ortaya koymuşuna işaret ederek Tarım Bakanlığının 11 aydan beri tarımımızın en verimli istihsale yönelik

tilmesi için gerekli plân çalışmalarına başlamış bulunduğu, ekolojik şartların ve toprak rantının yüksek standardı wasıflı mallar yetiştirmesi amacıyla bu plânla harekete geçirileceğini, 1967 bütçesi dolayısıyla Komisyonda yaptığı konuşmada belirttiği gibi yalnız tahlîl ürünümüzün gübre, su gibi teknik tarım gayretleri ile 17 milyondan 25 yıl içinde 40-45 milyon tona, meyva üretiminin altı misline, sebze üretiminin 10 misline çıkabilmesi için yurdumuzun gerekli potansiyele sahip olduğunu ortaya koymuş ve 2000 yılında 6 milyara yükselmesi hesaplanan dünya nüfusunu beslemek için bizim gibi kalkınma yolunda olan memleketlerin çaba göstermesinin ayrıca bir insanlık görevi olduğunu da sözlerine ekleyerek Başbakanın yaptığı veciz çağrıya bütün ilgili lerin katılmalarını istemiştir.

Bu açılış konuşmalarından sonra Yönetim Kurulu raporu okunmuş ve mütad Kongre çalışmaları yapılmıştır.

Toplantıda memleketin her tarafından gelmiş delegelerden başka, İçişleri Bakanı Faruk Sükran, İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteşeoglu, Milletvekilleri, Senatörler, Bayındırılık Bakanlığı Müsteşarı Nezih Devres, A. Ü. Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sabahattin Özbeck, Türk Standardları Enstitüsü Başkanı Faruk A. Sünter, T.C.D.D. Genel Müdürü Kazım Yurdakul ve diğer seçeneklerin davetli topluluğu hazır bulunmuştur.

Genel Kurul toplantısını izleyen misafirler toplu halde görülüyor

STANDARD SOHBETLERİ

G E R Ç E K

Armağan ANAR

Daha başlığı görür görmez okuyucuların acaba hangi gerçeği bize açıklayacak diye arkalarına yaslanıp yazıyı okumaya hazırladığını görür gibi oluyorum. Çünkü hepimiz gerçeği bilmek isteriz. Üstelik gerçeği aramak hepimizin amacı, gerçekçi olmak hepimizin meziyeti olmalıdır deriz. Gerçeğin taraftarı olmanın insana üstünlük kazandırdığı insanlara tarih boyunca etkili bir şekilde telkin edilmiştir. Biz de aman başkalarından geri kalmayayım diye gerçeğin savunucusu kesilmışızdır. Gerçekte, gerçekten korkmayan, gerçeği görmeğe çalışan, gerçeğin yüzüne söylenenmesini isteyen veya kendinin gerçekçi bir açıdan tenkid edilmesinden hoşlanan pek az insan vardır.

Bukadar ideal bir kavramın insanların içinde bu kadar tepki yaratması herhalde onun kudretinin sınırsız olmasındandır.

Gerçeğin önünde bașeğmemek, istense bile yapılabilecek bir iş değildir.

Gerçek herkesin keyfine göre değiştirilemeyecek bir oluşturur.

Gerçek tanımlanamaz. Meselâ, hafif gerçek, az gerçek, çirkin gerçek, güzel gerçek diye bir şey yoktur. Gerçi gerçekten acı, tatlı diye bahsedenler vardır, ama onların demek istedikleri gerçeğin kendilerine acı veya tatlı gelmiş olmasıdır.

Gerçekte, gerçek insanı ergeç doğru yola götürür, çünkü gerçeğin yıkılmayacağı hiçbir mani yoktur.

Gerçek devamlıdır. Bir gerçeğin yerini başka bir gerçeğin alması onun belirli şartlar altındaki gerçeklik vasfını değiştirmez.

Yalnız deliller gerçek olmayan bir dünya- da yaşayabilirler.

Gerçek kârlıdır, çünkü gerçek olmayanla elde edilenler kısa ömürlü olur.

Gerçek kuvvettir, çünkü kimseının elinde oyuncak edilemez.

Gerçek uyarlığın başlangıç noktası ve ilerleme şansıdır.

İşte bütün bunlardan dolayı gerçek, genel olarak, insanlara zor gelir. Hele zayıf olanlara. Onun gerçek savunucusu nadir kimseler dışındakiler, için için gerçeği reddederler. Veya gerçeği bir yanda savunanlar başka yönde ona tahammül edemezler.

İnsan hayatı bunun örnekleri ile doludur. Okul hayatında, aile hayatında, politika hayatında, iş hayatında, hatta insanın kendi iç aleminde gerçek diye yutturulan yalan en fazlaraigbet gören saadet faktörüdür. Bu gibiler, gerçeğin korkusundan olacak, söyledikleri yalanla önce kendileri inanırlar.

Ticaret hayatının gerçeği standartdır.

Standard aslında gerçekler üzerine bina edilmiş kurallar topluluğudur. Standard da methodilir, amaç olarak öne sürürlür ve savunulur ama, insanların çoğunda standarda karşı içten bir tepki vardır. Sanki başı boş kalsa daha rahat, daha kârlı iş göreceğini zanneder. Halbuki değişmeyen gerçek sudur ki standard olmayan malın sürümü arızıdır, getireceği kâr süreksizdir, foyası ergeç meydana çıkar. Kendinden, ürettiği maldan, kullandığı metoddan emin olanların standardı benimsemesi, istemesi, araması bundandır. Fikir hayatının gerçekçilere duyulan saygı, standarda inanmış standart yapıcılarına ve bunları uygulayan ticaret erbabına da göstermek yanlış olmaz herhalde. Çünkü onlar da uygarlık yolunda kendi alanlarında kendilerine düşeni yapan birer idealist addedilebilirler.

KANADA'DA

STANDARDLARA UYGUNLUĞUN KONTROLU

Gordon B. TEBO
CSA Muayene Lâboratuvarı
Genel Müdürü

Kanada Standardlar Birliği (CSA), hem standard yapan, hem de muayeneler yapıp standarda uygunluk belgesi veren bir teşkilatır. Her iki görev birbirini tamamlar ve birbirine destek olur. Standardlar bütün muayeneler için temeldir; muayeneler ise standardların yapımda gerekli olan tecrübeyi ve teknik bilgisi artırır, böylece yeni gelişmeleri mümkün kılar.

Standarda uygunluk belgeleri Muayene Lâboratuvarları Bölümü'nde düzenlenir. 60 tanesi uzman olmak üzere 280 teknik personel çalışır lâboratuvarlarda; bunlar yetişmiş teknisyenler, uzmanlar, gözetimcilerdir; ayrıca yönetim, muhasebe ve ticaret servisleri de vardır.

Merkez lâboratuvarları Toronto'da olup 65.000 fit karelük bir alanı kaplar, bugün elektrik lâboratuvarları geniş olup mekanik ve kimya lâboratuvarları da hızla gelişmektedir. Muayene Lâboratuvarları Bölümünün yıllık geliri 2 milyon dolar, gideri ise 3 milyon dolardır.

Kanada'nın doğudan batıya uzunluğu 4000 mil kadar olduğundan Vancouver, Winnipeg ve Montreal şehirlerinde de şubeler açılması zorlu bulunmuştur. Bunların dışında bazı yerlerde de, iş hacmi çok geniş olduğundan ajanslar kurulması uygun bulunmuştur.

CSA lâboratuvarları, eyaletler ve belediyeler tarafından mecburi kılınan maddeler üzerinde çalışır.

Elektrik malzemesinin ve yağ-yakit (fuel-oil) yakıcılarının güvenlik yönünden kontrolleri bu arada sayılabilir. «İkisinin ortası» ya da «mecburîye benzer» durumda bulunan bazı talimatlarla ilgili olarak da muayeneler yapılmaktadır. Emâlak ve Komet Merkezi Birliği tarafından verilen gayrimenkul kredileri için yapım malzemesi ile ilgili olarak yapılan muayeneler örnek olarak anılabılır burada.

Yıllar ilerledikçe, yalnız alıcılar ve tüketiciler değil, bizzat sânameyiciler de mamüllere konulan CSA markasının faydalarnı daha iyi anladılar. Böylece, mutfak kaplarında otomobil emniyet kemeri ve kemerlerine kadar bir çok mamülün üzerine markanın konulması için istekler hızla arttı.

CSA Markası :

Kanada Standardlar Birliği (Canadian Standards Association) lâboratuvarları CSA markasını kullanır. Bu marka güvenlik, kalite ve kullanım garantileri için kullanılır fakat hangi maksatla kullanıldığı «güvenlik», «kalite» gibi açıklayıcı sözlerle belirtilir.

Standarda uygunluk, genel olarak, bir CSA standartına dayanır. Bir madde için bir CSA Standardı yoksa, bu takdirde muayeneler geçici standarda veya standart müsveddesine, ya da ilgililerle birlikte Muayene Lâboratuvarları tarafından hazırlanan «Lâboratuvar Yönetmeliği» ne göre yapılır.

Bu gibi hallerde her «Yönetmelik» ve Yöntem en çok ilgili olanların yardımcı ile ulusal plânda hazırlanır ve o mali imal edenlerin belirli bir oranda onu kabul etmeleri gereklidir.

Finansman Konusu :

Marka ile ilgili servisler kâr gayesiyle hareket etmezler. Prototip muayenesi ve fabrikadaki muayene önceden kararlaştırılan bir târifeye dahilinde yapılır. Her program için, ilgililerin vereceği hisse önceden belirtilir. Eğer bir madde için yeni bir program yapılacaksa giderlerin karşılanması için gerekli gelirin nasıl karşılaşacağı da tesbit olunur. Eğer ihraç malları üzerinde marka konulacağsa gider payı çok az miktarda tesbit olunur. Markalaşma programı, her yabancı bölge için değişir sözlüğü, İngiltere, Ba-

ti Avrupa, Japonya ya da Avustralya için değişik oranlar uygulanır.

CSA markası karşılaştırmalı muayeneyi kapsamaz. Fakat, standartda çeşitli kaliteler varsa her kalite için ayrı bir markalama yoluyla gidilebilir. Bugün her ajans, mevcut markaya uymak zorundadır. CSA markasının kötü niyetlerle kullanılması yasaklanmıştır.

Mecburî Hükümler

CSA'nın düzenleyici yetkisi olmadığından, markanın mecburi olarak konulabilmesi kanun ve yönetmeliklerle mümkündür. Markanın konulmasında iki taraf var; bir yanda hükümleri uygulayan ve denetimi yapan, öte yanda kendi başına buyruk olan imâlatçı. Yönetici, her şeyin kanun ve nizamlara uygun olmasını ister. İmalâtçı da mamüllerinin denetimcilere kabul edilecek bir meta olmasına itina eder.

Kanada'da güvenlik konusunda federal hükümetin hiçbir sorumluluğu yoktur, bu sorumluluk eyalet hükümetlerininindir. Elektrikle ilgili güvenlik alanı tam bir kastostur. 1920 yılından bu yana harcanan gayretler sonunda herkesçe kabul edilen Canadian Electrical Code hazırlanmış olup elektrik malzeme konusundaki muayenelerde bunun uygulanmasını bütün eyaletler kabul etmişlerdir. Bu Code'un CSA tarafından ilk yayımı 1927 yılında olmuş, sonraki yıllarda ilgili kişilerden kurulu komitelerde gözden geçirilerek gerçek bir ulusal standart halini almıştır. Bugün binlerce elektrik denetmeni tarafından kullanılmaktadır. Kanada'da elektrik malzemesi imal eden 6000 kadar fabrika elemanlarının elkitabı olmuştur. Lâboratuvarlarda muayene edilen binlerce malzeme için bir kılavuzdur. Bunun sonuçları 1600 sayfa halinde bastırılan «CSA List of Approved Electrical Equipment» de malzemenin yer olması şeklinde görülür.

Kanada'da Yağ-yakit ve doğal gaz tüketimi arttığından yağ-yakit

yakıcılarının muayenesi ve güvenlik kodunun hazırlanması önem kazandı. Son 35 yıl içinde yağ-yakit malzemesinin güvenliği «Provincial Fire Marshals» teşkilatının denetimi altındaydı, CSA lâboratuvarları onların ihtiyacına göre düzenlemiştir. Daha sonra gaz yakıcılar konusunda da mahalli teşkilâta lüzum göründü, CSA kodları ve gaz malzemesi şartnameleri yapıldı, CSA lâboratuvarları da gaz yakıcılar malzemesi konusunda marka koyan bir ajans haline getirildi. Bu tip markalama kanunla ve tüketicilerin isteğine uygun olarak yapıldığından hükümler herkese eşit olarak ve ser şekilde uygulanmaktadır.

Tüketicinin Yararı :

Son yıllara kadar, tüketici, standardlaştırma ve mamullerin standardlara uygunluğu ile pek az ilgilenmemiştir. Standard çalışmaları sanayi ile geliştiğinden, hükümet ve teknik teşkilâtlar, tüketicinin yararını garanti altına almışlardır.

Bugün tüketicinin sesi yükselmektedir; yalnız tek kişi olan tüketici yanında geniş alımlar yapan firmalar da konuya eğilmiştir. Yeni yeni mamûller piyasaya çıktıktan tüketici bilgiden çok tahrîk eden reklamlar yoluyla şaşkınlık hale gelmektedir. Tüketicilerin karşılaşmalarla karşılaştığı muayenelerle bilgiye muhtaç bulunduğundan bu ihtiyacını yeni yeni kurulan tüketici teşkilâtları ile gidermeye çalışmaktadır. Tüketiciler için hazırlanan raporlar bugün önemli bir belge halini almıştır. Bugün imalâtcılar, tüketicilerin isteklerine cevap verecek şekilde bir çalışma yoluna girmiş bulunmaktadır.

Bilgi Etiket :

Oldukça bilimsel ve bu oranda karmaşık olan tüketici programları ancak bir iki ülkede görülmektedir; söz gelişî İskandinav ülkelerinde «bilgi etiketlemesi» (Information Labelling) adı altında uygulanmaktadır. Bu program, kullanıla ilgili muayenelerin yapılması, bunların mamûlin belli başlı özelliklerine uygulanması, kalitenin etikette gösterilmesi şeklinde yürütülmektedir. Kanada'da da, özel bir sanayi dâli ve bunun tüketicilerinin ihtiyaçlarını düzenleyen programlar şeklinde bir düzene gidilmektedir. Kurşun boru parçaları, plastik su boruları, paketlemede

kullanılan polietilen filmler, elektrikli su ısıtıcılar vb.

dan kabulu ve British Electrical Approvals Board tarafından da onaylanması sağlanmıştır.

Uluslararası Çalışmalar :

Bugün, uluslararası alanda da gelişmeler olmaktadır. Bunlar, çeşitli bölgelerdeki tüketici sorunlarından ve uluslararası ticaretin gelişmesinden doğmaktadır. Burada, işi Kanada yönünden ele alacağımız elbette. Şunu hemen belirtelim ki CSA ile öbür ülkelerin kardeş kuruluşları arasındaki ilgiler çok iyidir. Yabancı standard kuruluşlarının ulusal standardlarını CSA kanalı ile sağlamak mümkündür. Özellikle ABD ve İngiliz Uluslar Topluluğu kuruluşları ile ilgimiz daha ileri safhadadır. Kanadalılar ABD standard çalışmalarına çağrıldığı gibi bunun aksi de yapılmaktadır. ASTM, ASME, IEEE ve SES gibi teknik derneklerin her iki ülkede de Şubeleri bulunmaktadır. ASTM : American Society for Testing and Materials. ASME : American Society of Mechanical Engineers. IEEE : Institute of Electrical and Electronic Engineers (ABD). SES : Standards Engineers Society (ABD) ABD ve İngiltere ise Canadian Electrical Code'da temsilci bulundurmaktadır. İngiliz Milletler Topluluğu ülkeleri ile olan ilgiler ise Commonwealth Standards Conference toplantıları ile geniş şekilde devam etmektedir.

CSA, Kanada'da ISO ve IEC gibi uluslararası teşekküllerin temsilcisi durumundadır.

BSI ve CSA İşbirliği :

1950 yılında, Kanada'da ihrac olunan bazı mamûllerin İngiliz Standardlar Enstitüsü lâboratuvarlarında muayene edilmesi ve bu muayene raporlarının CSA lâboratuvarlarında gözden geçirilmesi, bundan sonra yeniden muayene edilmeden CSA markası konularak ihracı için bir anlaşma yapıldı. Bu anlaşma 16 yıldır başarı ile uygulanmıştır. Bu listede 300 İngiliz firmasının 500 den fazla mamûlî yer alıyor. Bu, öbür standard kuruluşları ile yapılacak işbirliğine çok güzel bir örnektir.

Geçen yıllarda, Kanada elektrik malzemesinin İngiltere pazarına geniş çapta ihracı yüzünden, 1962 yılında, CSA ile BSI arasında karşılıklı bir anlaşma yapılmış ve böylece CSA tarafından düzenlenen muayene raporlarının BSI tarafın-

da 1950 yllarında Batı Avrupa ile ticaretin gelişmesi sonunda, Arnhem'deki KEMA Lâboratuvarları CSA ajansı olarak tâyin olundu. Her ilke için ayrı bir ajans düşünülmekte ise de dil, çeviri ve teknik anlayışlar, işin yönetilmesi gibi güçlükler yüzünden buna imkân görülememektedir. KEMA ile yapılan anlaşma da 15 yıldır başarı ile yürütülmekte, CSA bakımından da ha kârlı olmaktadır.

CSA ile KEMA arasındaki anlaşma Kanada ithalatı bakımından iyi olduğu halde Kanada'nın Batı Avrupa ülkelerine yaptığı elektrik malzemesi ihracının artışı yeni bir sorumu, Kanada ile Batı Avrupa ülkelerinin herbiri arasında ayrı anlaşmalar yapılması gereğini ortaya çıkarmıştır. Fakat bu kolay bir iş değildir. Fakat BSI ve KEMA ile yapılan anlaşmalar üzerinde tutulacak güzel örneklerdir.

Son yıllarda, bunu benzer bir anlaşma Avustralya Standardlar Birliği ile yapıldığı gibi bir Japon firmasının elektrik malzemesi konusunda ajans olarak kullanılması da sağlanmıştır.

Uluslararası Standardların Durumu :

Kısaca gösterdiğimiz bu çalışmalar, bir ülkede ortaya çıkan güvenlikle ilgili sorunların uluslararası dallanıp budaklanması göstermektedir. Bu gibi anlaşmaların ihracatçı ülkeler arasında yapılması bir çok konular halledilmiş olacaktır. En mantıklı yol, güvenlik standartlarının bir örnek hale getirilmesi ve bu standartları kabul eden ülkeler arasında bir markalaşma şeklärini kabulüdür.

Birkaç yıl önce bu bir utopik düş olarak görüldü, fakat bugün CEE'de birleşen 18 Avrupa ülkesi, bölgesel de olsa bunun uluslararası gerçekleşme yeteneği olduğunu tanıtladılar. Bu gelişmenin önemini bilen ABD, Kanada ve Avustralya CEE'nin statüsünü yakından incelemeye başladılar. Bu deney, ilerde daha geniş olanaklar elde edileceğini ve uluslararası standartlara ve markalamaya giden yolu açıldığı göstermektedir.

Çev. Muzaffer Uyguner

TSE Hazırlık Gruplarında

(Başteraftı 11. Şahifede)

- ★ «Süper Fosfat» tasarıısı da Teknik Komitesince tamamlanarak Hazırlık Grubuna sunulmuştur.

LÂBORATUVAR :

Hazırlıkları tamamlanmış olan «Kaliplanmış Fenol-Formaldehit Plâstiklerinde Serbest Amonyak Aranması» ve «Maden Kömüründe Strambi Metodu ile Toplam Küküt Tayini» tasarıları yakında Teknik Kurula sunulacaktır.

MADEN :

- ★ «Bor Mineralleri», «Amyant Cevheri», «Kurşun Cevheri» ve «Çinko Cevheri» tasarılarını hazırlayacak Teknik Komiteler kurulmuştur.
- ★ «Manganez Cevheri» ve «Demir Cevheri» tasarıları tamamlanmış olup Teknik Kurul Alt Komitesinde görüşülecektir.

MAKİNA :

- ★ «İçten Yanmalı Motorların Soğutma Sistemlerinde Kullanılan Lâstik Hortumlar», «Oto ve Yol Makinaları İçin Patinaj Zincirleri», «Yataklar için Kurşunlu Bronz Metaller» ve «Basınçlı Hava Hortumları (Kauçuk Esaslı)» tasarıları Hazırlık Grubunda görüşülmektedir.
- ★ «İçten Yanmalı Motorlar için Silindir Gömlerleri», «Demir El Arabaları», «Havagazı Sofbenleri», «Havagazı Ocakları, Fırınları ve Ocaklı Firınları», «Kati Yakıt Yakan Termosifonlar», «Kama sürgülü Yassi Gaz Vanaları (Kirdöküm Hafif Model)», «Düsey Milli Santrfij Derin Kuyu Su Pompaları», «Tesviyeci Kesikleri», «Ahşap İşletme Kalemleri», «Ad. Numara ve İşaret Plâkaları», «Beyaz Yün Keçeler», «Kaynaklı Çelik Kalorifer Kazanları», «Kazan Armatürlerinden Emniyet Ventilleri» ve «Kalorifer Armatörlerinden Doldurma ve Boşaltma Muslukları» tasarıları Teknik Kurul Alt Komitesinde görüşülmektedir.
- ★ «Sıvı, Gaz ve Buhar için Kirdöküm Vanaları», «Akaryakıt Tankı (Bina içi)», «İçme Suluları Donanımında Kullanılan Kapaklar», «Kurşun Boru ve Boru Dirsekleri» ve «Köprüklü Havagazı Sayaçları» tasarıları Teknik Kurul gündemine alınmıştır.

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

- ★ «Merdiven Boyutları», «Mutfak, Banyo, Helâ Plânlaması Esasları» ve Kalorifer tesisatı ile Asansör-Montşarj tesisatına ilişkin standardları hazırlayacak olan teknik komiteler kurulmuştur.
- ★ «Elektrik ve Havagazı Sayaçları Yerleştirme Esasları» ve «Penceresiz Banyo ve Helâların Havalandırma Esasları» tasarıları Teknik Kurul Alt Komitesindedir.
- ★ «Mikrokopi ve Mikrokopi Bazlarına İlişkin Terimler» tasarıısı Teknik Kurul gündemindedir.

TEKSTİL :

- ★ «Hashık Muayene Çalışmalarında Esaslar, Deney Sonuçlarının Değerlendirilmesi ve Gri Skala», «Sünî Işık Vasıtasiyle Renk Işık Hashığının Tayini», «Boyalı ve Baskılı Mensucatta Gün Işığı Hashığının Tayini», «Pamuktan Elyaf Nümunesi Alma Metodu», «El Şapeli Metodu ile Pamuçun Demet Uzunluğunun Tayini» ve «Pamuk Elyafının Uzunluk Dağılımının Sıralama Metodu ile Tayini» tasarıları Hazırlık Grubunda görüşülmektedir.
- ★ «Temiz Yün Miktarının (Core) Denemesi ile Tayini», «Kirli ve Temiz Yün ile Diğer Hayvanın Elyafta Nemlilik Tayini ve Kondisyonlama», «Yün İpliklerinde Nemlilik Tayini ve Kondisyonlama», «Yün veya Karışık Kumaşlarda Nemlilik Tayini-Kondisyonlama» tasarıları Teknik Kurul Alt Komitesindedir.
- ★ «Dökünmuş Kumaşlardaki Hataların Tarifi», «Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamüllerinin Boyalarının Ütü Hashıklarının Tayini», «Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamüllerinin Boyalarının Kuru Temizleme Hashıklarının Tayini», «Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamüllerinin Boyalarının Asit Hasıllarının Tayini», «Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamüllerinin Boyalarının Alkali Hashıklarının Tayini», «Yapağıda Ticâri Yıkama Randımanı», «Kirli Yün Balyalarından Mevcut Temiz Yün Nisbetinin Tayini için «Core» Aparatı ile Nümenne Alma», «Yünün Su ile Ekstraktının pH Kiyemetinin Tayini Metodu», «Topslarda Dietil Eterde Çözünebilen Maddelerin Tayini», «Yün Üre-Bisülfitte Çözünürlük Derecesinin Tayini» ve «Topslarda Diklor Metanda Çözünebilen Madedleğrin Tayini» tasarıları Teknik Kurul Gündemine almıştır.

MÜTALÄÄ İÇİN İLGİLİ ÖZEL VE RESMÎ SEKTÖR KURULUŞLARINA GÖNDERİLMİŞ BULUNAN STANDARD TASARILARI

Elektrik :

Çelik Özü Alüminyum İletkenler
Anten Tesisleri

İnşaat :

Harman Tuğlaları
Fırın Tuğları (Fabrik Tuğları)

Kimya :

Oto İç Lâstikleri

Maden :

Yaprak Yay Lâmaları
Temper Döküm
Pirinc Levhalar
Bakır Levhalar

Makina :

Motorlu Kara Taşıt ve Traktör Makasları
Su Filtreleri
Alaşimsız ve Az Alaşaklı Çelikler için Ark Kaynağı Elektrotları
Fren Balataları

SUMMARY OF CONTENTS

TECHNICAL EDUCATION AND STANDARDS FOR DEVELOPMENT

p. 3

Whatever field of activity may be envisaged, every programme aimed at progress and development needs to include education. Every one taking part in the life of any community, needs to have achieved the required capacity for doing his work in conformity with scientific conditions dictated by the necessities of the present day. Otherwise he cannot earn his living and becomes forced to accept whatever falls to his share. Or perhaps he cannot even find work.

The same is true for communities as for individuals in our age in which the tempo of progress is very rapid. In order to be able to stand securely on its feet, in prosperity and safety, besides highly developed countries with civilizations reaching to the moon, every community or country is in need of working hard, of sacrificing a lot and making the utmost effort to develop, as well as to give up pedantry and laziness.

Our country, after long years of stagnation, from which it was saved with the birth of the new Republic, came to understand these realities and entered a phase of ever-accelerating development.

It should be admitted, however, that our country has not always succeeded in keeping in step with the progress recorded by the contemporary civilized countries of the world, and even came to a standstill from time to time.

During this last phase, when the period for the First Five-Year Development Plan has been completed and the second period of the Second Five-Year Development Plan has started it has become clear that our development is going to be realized with increasing speed. Nevertheless, not even for one moment should it be forgotten that everyone must work with utmost enthusiasm, and persons occupying responsible positions should activate all the sources of our country in order to have the Development Programmes implemented satisfactorily.

It is true that each one of the factors playing a role in our development possesses great potentials, and none of the natural sources and riches of our country have yet been fully activated in the service of our development. Although the aim of the development plans is to start this activation, misunderstandings in the implementation phase have some slowing-down effect from time to time.

Since, in the end, it is the human mind and power that will defeat all obstacles, the best effort should be made to educate this force at all levels.

In fact, the day we succeed in raising the human mind to the desired level, both planner and implementer, both engineer and worker, both agricultural expert and farmer or peasant, we shall feel that a major part of our development problem is already solved.

The day the manpower of our country gains real knowledge through proper education, we shall see that implementation of our development programme proceed without wavering.

Since the main objective of development is to increase production to the extent permitted by the country's resources, the result to be obtained from realization of this objective will be the increasing of national income. National income, likewise, can be increased by producing high quality products which will have a higher value on markets.

There is no longer any doubt in anyone's mind that quality is closely associated with standards. Consequently, education is necessary also in respect of standardization.

The Turkish Standards Institution from the day it was founded, has felt this need and is directing its efforts to educating people on the question of standards. However, it also realizes that its efforts channelled mainly through publications, though useful, are not sufficient.

With this in mind, TSE has always believed that knowledge about standards should be spread throughout the country and that the first step to be taken for this purpose was to introduce this knowledge at the primary school level, and then transfer it to production areas. It is no wonder therefore, that TSE feels deeply satisfied with the events that occurred during the month of January.

The communiqué promulgated by the Undersecretary of the Ministry of Education announcing that standardization will henceforward be included in the curriculum of secondary technical schools as an official subject of study is the first sign that TSE's attempts in this direction are going to bear fruit. The Turkish Standards Institution is also very happy to note that a wish expressed in the 58th issue of STANDARD has so quickly been fulfilled by the Ministry of Education.

USASI AND ITS DIFFERENT ASPECTS

p. 4-5

In this article, translated from the October 1966 issue of the «Magazine of Standards», different aspects of USASI, (the new national standards body of USA, founded after the abolition of USA in August 1966) are presented in regard to companies, technical

professional and trade associations, the consumer and the government; the reasons for the reorganization are explained and information is given on the structure of the organization.

MUHİTTİN SÖYLEMEZOĞLU

p. 7

He was born in Istanbul in 1922. He graduated as a chemical engineer from the Faculty of Science of Istanbul University in 1946. His first appointment was with the Military Gas Mask Factory. During the last four years he has been the Director of the same organization and since 1962 he has also held the Post of Marketing Coordinator of the Mechanical and Chemical Industries Office.

Since 1959 Mr. Söylemezoglu has participated in the work of the Turkish Standards Institution. He has prepared various standards, among which are TS. 39 Oil Paints, TS. 144 Liquid Paint Driers, TS. 145 Red Lead, TS. 149 Protective Coatings for Iron and Steel Parts, and TS. 150 Linseed Oil. He is at present working on the draft of Hot Dipped Zinc Coating.

HALUK BAŞARAN

p. 7

He was born in 1924 in Denizli. He graduated from the Faculty of Agriculture of Ankara University as an agricultural engineer in 1946.

Upon completing his military service, he joined the staff of the Ministry of Agriculture after serving in the Izmir and Aydin organizations of the same Ministry.

Between 1953 and 1956 he studied marketing of fresh fruits and vegetables. Upon his return, he undertook the Directorship of the newly set up Agricultural Marketing Section of the Ministry of Agriculture. During this period he visited England and Holland for studies on marketing.

In 1964 Mr. Başaran joined the staff of the Export Promotion Research Center.

His relations with the Turkish Standards Institution dates back to 1956. He has participated in the preparation of several agricultural standards and has worked and is still working on the implementation of standards for fresh fruits and vegetables.

THE DEPUTY CHIEF OF STAFF VISITS TSE p. 8

The Deputy Chief of the Turkish General Staff Gen. Refik Tulga visited TSE in January, accompanied by a group of high-ranking technical officers. General Tulga visited the various facilities and laboratories of TSE.

TSE ELECTRONICS PREPARATORY GROUP BEING SET UP

p. 8

The last annual programme of the First Five-Year Development plan envisages the preparation of standards relating to electronic equipment by TSE.

TSE taking the necessary steps, has decided to set up an electronics preparatory group under the chairmanship of Prof. Haldun Gürmen, member of the TSE Board of Governors and Chairman of the Turkish IEC National Committee. The new Prepara-

ratory Group will be submitted to the approval of the TSE General Assembly in May.

To determine the programme and the work principles of the new group, a meeting was held at TSE in January, with the participation of other organizations engaged in the field of electronics.

IRANIAN TRAINEE LEAVES

p. 8

Iranian Agricultural Engineer Ezatollah Cohanim, of the Institute of Standards and Industrial Research of Iran, who was given a scholarship by the Turkish government within the framework of «Regional Cooperation for Development» programme, completed a three-month training course under the sponsorship of TSE on the subject of «Packing and Standardization», Mr. Cohanim left Turkey on January 21, 1967.

TURKISH STANDARDS ARE GIVEN DUE PLACE IN THE EDUCATIONAL SYSTEM

p. 9

It has been learned that the Ministry of Education has decided to have the curriculum of technical schools for boys include Turkish Standards, and announced this decision in the Magazine of Communiqués dated 28th November 1966.

In the meantime, the Undersecretariat for Technical and Professional Education promulgated a circular drawing the attention of all concerned to TS 88, Standard for Technical Drawings, among others.

It is a source of pleasure to note that technical and professional education also believes in the use of standardization for our country's economy.

NEWS OF STANDARDIZATION FROM THE OFFICIAL GAZETTE

p. 9

Under this heading, the governmental decrees relating to standards are given.

The inclusion of another province as an inspection centre for the application of the standards for dry beans, lentils and chick-peas; as well as the compulsory application of the amendments made by TSE in the «citrus Fruits» and «Walnut Logs» standards are published in the Official Gazette.

IN THE TSE PREPARATORY GROUPS

p. 11

Under this heading, the activities of the TSE preparatory Groups in January are cited.

TSE TECHNICAL COUNCIL ACCEPTS 16 NEW STANDARDS

p. 11

During its January meetings, TSE technical Council accepted sixteen new standards as Turkish Standards.

MIXED PARLIAMENTARY COMMISSION OF TURKEY-EEC MEETS AT TSE

p. 12

The second meeting of the Mixed Parliamentary Commission of the European Economic Community-Turkey was held at TSE's Conference Room on 6-7 January 1967.

The Commission was presided jointly by Senator Tevetoglu, Chief Delegate of the Turkish Parliament and M. H. Moreau de Melen, President of the European Parliament Delegation. M. C. Heger, Minister of Agriculture of Belgium, represented the Turkey - EEC Partnership, M. A. Dubois and M. Yildirim Keskin, secretaries of the Council, I. Sabri Çağlayangil, Minister of Foreign Affairs of Turkey, M. Ziya Müezzinoğlu, Ambassador of the Permanent Turkish Delegation at EEC, M. Tevfik Saracoglu, M. Ismet Birsel, M. Suat Tuygan and M. Füsun Çetintas, the Turkish delegates, participated in the meeting.

Members of the Secretariat of the European Parliament were also present.

Four recommendations were formulated at the end of the meeting on the operation of organs of the Partnership, commercial relations between Turkey and EEC, implementation of the fiscal protocol and employment and training of Turkish manpower abroad.

RCD MEETING HELD AT TSE p. 13

The Council of Ministers of RCD (Regional Cooperation for Development) between Turkey, Iran and Pakistan met in Ankara at TSE's Conference Room this year.

On 16-17th January the RCD Budget and Administration Committee completed its work. This was followed by the meetings of the Planning Council. This was presided over by State Minister Kamil Ocak and a report containing several important subjects regarding the economies of all three countries was prepared. The report also contained a recommendation for the arrangement of a seminar on standardization to be held in Teheran in April 1967.

The Council of Ministers met on 23rd January at the Reception Room of the Turkish Parliament for the opening ceremonies and continued its meetings at TSE until 24th January.

CAST IRON WEDGE GATE VALVES p. 14-15

One of the standards accepted as Turkish standards at the latest Technical Council meeting was for cast iron wedge gate valves. As all the central heating system parts are being manufactured domestically, TSE is preparing a series of standards for all of those.

The article proceeds to give information on the standard mentioned above.

HOUSEHOLD TYPE ELECTRIC FANS p. 16-17

TSE's Technical Council, at its meeting on 23 rd November 1966 accepted, among others, the standard for household type electric fans.

In this issue of the magazine, this new standard is introduced to the readers.

The draft of this standard was prepared on the basis of French NF C 73 - 100/1959, NF C 73 - 114/1950, NF C 51 - 100/1960 and NF C 51 - 200/1964 and was submitted to relevant state institutions, Universities and public and private manufacturers, wholesalers and retailers as well as Chambers of Commerce and Industry for comments.

It was then matured at the Preparatory Group and finalized as a Turkish Standard.

The article gives information on the various sections of the standard together with technical information on household type electric fans.

OFICIUL DE STAT PENTRU STANDARDE p. 19

In this article the State Standards Office of Rumania, known as O.S.S., and a member of ISO, is introduced to the Turkish readers.

O. S. S., information on whose creation, members, income, procedure of work, characteristics of standards and mark indicating conformity with standards, is summarized herein had issued 6000 standards in 1963.

CHANGES OF ADMINISTRATORS IN SISTER INSTITUTIONS p. 21

Lord Kilmuir, President of the British Standards Institution for the last three years has retired and Sir Anthony Bowlby has been elected to succeed him.

Mr. Gerald H. Edwards is appointed as the new Director of the Standards Association of New Zealand.

NEW MEMBER OF ISO p. 21

The International Standardization Organization (ISO) has unanimously accepted the Standards Bureau of Ceylon as a new member.

With the addition of Ceylon, the number of ISO members has increased to 56. The Turkish Standards Institution has commenced to send its publications to the Ceylon Bureau of Standards.

ISO PRESIDENT RECEIVES HONORARY DEGREE FROM COLUMBIA UNIVERSITY p.21

International Standardization Organization's President Sir Jehangir J. Ghandy of India was awarded an honorary doctor's degree by Columbia University.

Sir Jehangir was a student at Columbia University from 1919 - 1920, the Business School of which is celebrating its 50th anniversary this year. Sir Jehangir was elected to the Presidency of ISO for three years at the General Assembly meeting held in New Delhi in 1964. Before that he was the Deputy President of the Indian Standards Institution and the Chairman of the Executive Committee at the same time.

THE ROLE OF STANDARDS IN WASTE REDUCTION p. 23

This article is an extract from the September 1966 issue of the «Monthly Information Sheet» which is a publication of the Standards Association of Australia.

The article first gives the history of standardization, continues to explain forms of standardization, and the place of standards in a programme for «Waste Reduction», and ends with a conclusion.

**GENERAL ASSEMBLY MEETING OF THE
UNION OF CHAMBERS OF AGRICULTURE
OF TURKEY**

p. 24

On 27 - 28 January 1967, the fourth general assembly meeting of the Union of Chambers of Agriculture of Turkey met at the Conference Room of the Ministry of Construction and Settlement.

As the general assembly coincided with the time when the Second - Five Year Plan was being finalized and as the said Plan attaches great importance to agricultural development, the general assembly attracted great attention.

The opening speech was given by Prime Minister Demirel, who explained the agricultural policy of the government, and pointed out that increase of exports as well as national income depended largely on agricultural development, in consequence of which the social position of farmers and peasants will improve greatly, and invited everyone to do his utmost to practice more advanced farming methods to get the most out of the riches of the soil.

The Prime Minister also pointed out that the maximum agricultural output at present was one sixth of the existing potential and that the Government and Universities had to cooperate with farmers to find realistic and practical ways of increasing output through local and small scale projects rather than through infrastructure projects requiring large expenditures.

The Minister of Agriculture followed the Prime Minister and informed the audience that the Ministry of Agriculture had already begun to work on the planning of agriculture with a view to increasing production.

After the opening speeches, the report of the board of directors was read and the work of the general assembly commenced.

The general assembly was followed with great interest also by the Minister of Interior, the Minister of Reconstruction and Settlement, members of parliament, senators, undersecretary of the Ministry of Public Works, the Dean of the Faculty of Agriculture, the President of the Turkish Standards Institution and other distinguished guests.

**CONTROL OF CONFORMITY WITH
STANDARDS IN CANADA**

p. 26 - 27

This is a translation of an article written by Gordon B. Tebo, General Director of CSA'S Testing Laboratories, about control of conformity with standards in Canada and in relation with it the use of the CSA mark, financing methods of this question, compulsory provisions to be implemented, the benefits gained by the customers, labelling, international work, cooperation between BSI and CSA, and international standards.